

AÐALNÁMSKRÁ FRAMHALDSSKÓLA
Fataiðngreinar

Grunnnám fataiðna, fatatækni,
kjólasaumur og klæðskurður

Menntamálaráðuneytið
2008

AÐALNÁMSKRÁ FRAMHALDSSKÓLA - FATAIÐNGREINAR

Menntamálaráðuneytið: námskrár

júní 2008

Útgefandi: Menntamálaráðuneytið

Sölvhólgötu 4

150 Reykjavík

Sími: 560 9500

Bréfasími: 562 3068

Netfang: postur@mrn.stjr.is

Veffang: menntamalaraduneyti.is

@ 2008 Menntamálaráðuneytið

ISBN 978-9979-777-62-5

EFNISYFIRLIT

Formáli.....	5
Inngangur.....	6
Nám og kennsla	6
Inntökuskilyrði.....	7
Skipulag náms.....	7
Starfsþjálfun.....	8
Námsmat.....	8
Lokamarkmið grunnnáms	9
Lokamarkmið fatatækna	9
Lokamarkmið sveina í kjólasaumi og klæðskurði	9
Staða nemenda að loknu námi	9
Grunnnám fataiðna (GF) – 32 einingar.....	11
Námsbraut í fatatækni (FTÆ) – 81 eining	12
Námsbraut í kjólasaumi (KJ8) – 157 einingar	13
Námsbraut í klæðskurði (KL8) – 157 einingar	14
Áfangalýsingar.....	15
AHS103 Tækni og verkmenning fram yfir miðja 19. öld.....	15
AHS313 Fata- og textílsaga.....	16
EFF102 Efnisfræði fataiðna.....	17
EFF202 Efnisfræði fataiðna.....	17
FAG101 Fagkynning fataiðna.....	18
GRA102 Stærðarbreyting sniða (gradering).....	19
GRA202 Stærðarbreyting sniða (gradering) – dömufatnaður.....	19
GRA212 Stærðarbreyting sniða (gradering) – herrafatnaður.....	20
IFF101 Iðnfræði fataiðna – grunnþættir verktækni.....	21
IFF201 Iðnfræði fataiðna – verkferli og verktækni.....	21
IFF301 Iðnfræði fataiðna – þjónusta og stofnanir.....	22
IFF401 Iðnfræði fataiðna – verkgreining og áætlanagerð.....	23
IFF501 Iðnfræði fataiðna – siðir og hefðir.....	24
ITF102 Iðnteikning fataiðna	24
ITF202 Iðnteikning fataiðna – vinnuteikningar	25
ITF301 Iðnteikning fataiðna – hugmyndavinna og útlitsteikningar.....	26
ITF401 Iðnteikning fataiðna – hugmyndavinna og tölvuteikning.....	26
ITF501 Iðnteikning fataiðna – kynningarmappa fyrir viðskiptavinum.....	27
SNK103 Sniðagerð – herrafatnaður.....	28
SNK203 Sniðagerð – herrafatnaður.....	28
SNK303 Sniðagerð – herrafatnaður.....	29
SNK405 Sniðagerð – herrafatnaður.....	30
SKV103 Sniðagerð – dömufatnaður.....	30
SKV203 Sniðagerð – dömufatnaður.....	31
SKV303 Sniðagerð – dömufatnaður.....	32
SKV405 Sniðagerð – dömufatnaður.....	32
THL103 Fatahönnun – skissuvinna, saumtækni og sniðteikning.....	33
THL203 Fatahönnun – tískuteikning, sniðteikning, fóður, teygjanleg efni	34
TÖF101 Tölvustudd hönnun fataiðna	36
TÖF201 Tölvustudd hönnun fataiðna	36
TÖF302 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar	37
TÖF402 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar – dömufatnaður.....	38
TÖF412 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar – herrafatnaður.....	38
TÖF501 Tölvustudd sniðagerð – undirbúningur framleiðslu	39
TÖG102 Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu.....	40
VKA103 Verkleg fatagerð – herrafatnaður	41
VKA204 Verkleg fatagerð – herrafatnaður	41
VKA307 Verkleg fatagerð – herrafatnaður	42
VKA407 Verkleg fatagerð – herrafatnaður	43

VKA507 Verkleg fatagerð – herra-fatnaður	44
VKV103 Verkleg fatagerð – dömufatnaður.....	44
VKV204 Verkleg fatagerð – dömufatnaður.....	45
VKV307 Verkleg fatagerð – dömufatnaður.....	46
VKV407 Verkleg fatagerð – dömufatnaður.....	47
VKV507 Verkleg fatagerð – dömufatnaður.....	48
VPS101 Prufusaumur	48
VPS201 Prufusaumur – dömufatnaður	49
VPS211 Prufusaumur – herra-fatnaður	50
VER103 Verkstæði fataiðna	50
VER203 Verkstæði – kjólasumur	51
VER213 Verkstæði – klæðskurður	52
VER303 Verkstæði – framtíðarsmiðja.....	52

FORMÁLI

Aðalnámskrá framhaldsskóla, fataiðngreinar, lýsir innihaldi, skipulagi og markmiðum náms í grunnnámi fataiðna og námsbrautum í fatatækni, kjólasaumi og klæðskurði. Fatatækni er ný starfsgrein og nám í fatatækni skilgreint í fyrsta sinn í þessari námskrá. Kjólasaumur og klæðskurður eru lögverndaðar iðngreinar, sbr. reglugerð um löggiltar iðngreinar, nr. 648/1999.

Í inngangi kemur fram lýsing á störfum fatatækna og sveina í kjólasaumi og klæðskurði að námi loknu, kröfum um hæfni og þekkingu sem til þeirra eru gerðar svo og rökstuðningur fyrir náminu. Gerð er grein fyrir markmiðum náms og kennslu, námsmati og skiptingu námsins í bóklegt og verklegt nám í skóla og á vinnustað. Færnikröfur eru skilgreindar nánar í einstökum áfangalýsingum.

Menntamálaráðherra hefur staðfest gildistöku námskrárinnar með birtingu auglýsingar í Stjórnartíðindum.

INNGANGUR

Þessi námskrá fjallar um iðnnám til sveinsprófs í kjólasaumi og klæðskurði. Enn fremur um grunnnám í fataiðnaði og nám í fatatækni, hvort tveggja nýmæli í námi á sviði fataiðngreina. Námskráin lýsir stigskiptu starfsnámi sem ætlað er að koma til móts við kröfur atvinnulífsins um þekkingu og hæfni fagfólks í fata- og textíliðnaði og tengdri þjónustu. Námskránni er jafnframt ætlað að mæta væntingum nemenda um vandað og nútímalegt starfsnám sem veitir möguleika til starfa og frekara náms í alþjóðasamhengi.

Fataiðnaður hér á landi hefur tekið miklum breytingum á undanföllum áratugum. Sem fyrr fer lítið fyrir fjöldaframleiðslu fatnaðar og vefnaðarvöru en þörf fyrir sérþjónustu á þessu sviði hefur farið vaxandi. Gróska í íslensku menningarlífi og íslenskri fatahönnun ræður þar nokkru um. Aukin eftirspurn er eftir fagfólki í fata- og textíliðnaði við kvikmyndagerð, sjónvarp, leikhús og annars konar sýningar. Enn fremur þurfa fatahönnuðir á fagfólki að halda við tæknilegar útfærslur, við að koma vöru á framfæri og að undirbúa framleiðslu jafnvel þótt hún fari mestmegnis eða eingöngu fram erlendis. Þá má nefna að mikil áhersla er lögð á útlit og tísku í íslensku samfélagi. Með vaxandi framboði og samkeppni í verslun og þjónustu á þessu sviði vex þörfin fyrir starfsfólk með fagþekkingu sem nýst getur m.a. við innkaup, sölu og ráðgjöf hvers konar.

Fatatækni er tveggja ára starfsnám fyrir þá sem hafa áhuga á að kynna heimila fata og tísku og vilja búa sig undir störf í atvinnulífi eða áframhaldandi nám, m.a. sérnám til sveinsprófs í fataiðngreinum. Það er þörf fyrir fatatækna víða í atvinnulífinu svo sem í fata- og vefnaðarvöruverslunum, heildsölum og við margs konar sýningar. Þeir geta enn fremur sinnt ýmsum saumastörfum undir fagstjórn sveina og meistara í fataiðn, haft umsjón með búningum í leikhúsum, við kvikmyndagerð o.fl.

Kjólasaumur og klæðskurður eru löggiltar iðngreinar þar sem áhersla er lögð á sérsaum, búningasaum, sniðagerð og aðra fagvinnu sem tengist sköpun og framleiðslu fatnaðar. Sveinar í þessum iðngreinum taka að sér sérsaum á ýmsum fatnaði á einstaklinga og hópa. Þeir annast sniðagerð, stærðarbreytingar og annan undirbúning fyrir fataframleiðslu. Þeir vinna við hlið fatahönnuða í útfærslum og sniðagerð á fatnaði ásamt saumavinnu. Þá annast þeir búningagerð og starfa með leikmynda- og búningahönnuðum.

Á eftir þessum inngangi er fjallað um nám og kennslu á framangreindum námsbrautum, áherslur, námskröfur, skipan náms, námsmat og stöðu nemenda að loknu námi. Þá er gerð grein fyrir lokamarkmiðum námsins og birtar brautalýsingar. Að endingu eru birtar áfangalýsingar í stafrófsröð þar sem lýst er áherslum, markmiðum og námsmati í einstökum áföngum.

NÁM OG KENNSLA

Markmið náms og kennslu á starfsmenntabrautum framhaldsskóla er að gera nemendur hæfa í starfsgrein sinni og þjálfa verklega færni sem nýtist þeim til starfa í atvinnulífi. Nám samkvæmt námskrá þessari miðar að því að þjálfa hæfni sem krafist er af fagfólki í fataiðngreinum. Skapandi hugsun, frumkvæði, fagleg vinnubrögð, nákvæmni, þjónustulund, samskiptahæfni og lipurð í viðskiptum skal þar höfð að leiðarljósi. Áhersla er lögð á útfærslu hugmynda, sniðagerð, iðnteikningu, iðnfræði og tölvuvinnslu á sniðum, auk þess að þjálfa saum á öllum almennum dömu- og herrafatnaði. Mikilvægt er

að nemendur haldi utan um öll sín verkefni með vinnubókum, ferilskrá, skissubókum og verkáætlunum. Einnig er mælt með því að nemendur haldi dagbók sem unnin er samhliða verkefnum áfanganna og inniheldur framvindu námsins ásamt eigin upplifun á viðfangsefninu.

Lögð er áhersla á sjálfstæði nemenda og hæfni til að tjá sig og rökstyðja verkefni sín. Námið á að víkka sjónvildarhring nemenda og auka áráði og víðsýni ásamt því að efla þá í faginu.

Í námskránni er námið útfært í brautar- og áfangalýsingum. Hverjum námsáfangi er lýst sem sjálfstæðri heild. Skólum er hins vegar heimilt að skipuleggja námið í heildstæðum viðfangsefnum þvert á áfanga eða skipta efni tiltekinna áfanga í smærri námsþætti eða lotur. Þess skal ávallt gætt að lokamarkmiðum námsins og markmiðum einstakra áfanga sé til skila haldið og að heiti og númer áfanga séu rétt tilgreind á prófskírteinum nemenda.

Mikilvægt er að nemendur fái sem best tækifæri til að þroska fagvitund og þjálfra fagleg vinnubrögð með hliðsjón af áherslum og verklagi í atvinnulífinu. Þeir þurfa því að eiga þess kost að takast á við raunveruleg verkefni eftir því sem kostur er með eðlilegri stígangi frá einföldum verkþáttum undir handleiðslu kennara til flóknari og sjálfstæðari verkefna. Jafnframt er mikilvægt að nemendur fái þjálfun í að takast á við verkefni þar sem lausnir liggja ekki í augum uppi heldur krefjast hugkvæmni og rökvisi. Þá er mikilvægt að nemendur læri að skipuleggja vinnu sína, noti upplýsingatækni við öflun og úrvinnslu gagna, kynnist aðferðafræði gæðastjórnunar og fái þjálfun í hópstarfi.

Inntökuskilyrði

Skilyrði til innritunar í nám í fataiðnum er að nemendur hafi lokið skyldunámi í samræmi við ákvæði aðalnámskrár grunnskóla og einnig lokið samræmdum lokaprófum í íslensku og stærðfræði og náð tilskildum lágmarksárangri skv. ákvæðum reglugerðar um innritun nemenda í framhaldsskóla.

Skipulag náms

Nám í fataiðngreinum skiptist í þrjú meginþrep.

1. Grunnám fataiðna er 32 einingar samtals, þar af 14 einingar í almennum greinum og 18 einingar í bóklegum og verklegum sérgreinum. Meðalnámstími er 2 annir í skóla.
2. Nám í fatatækni er 81 einingsamtals að meðtöldu grunnnámi, þar af 18 einingar í almennum greinum og 63 einingar í bóklegum og verklegum sérgreinum. Meðalnámstími er 4 annir í skóla og 8 vikna starfsþjálfun.
3. Iðnnám til sveinsprófs í kjólasaumi og klæðskurði er 158 einingar á hvorri námsleið að meðtöldu námi í fatatækni, þar af 25 einingar í almennum greinum og 132 einingar í bóklegum og verklegum sérgreinum. Meðalnámstími er 7 annir í skóla og 24 vikna starfsþjálfun. Að undangengnu grunnnámi og námi í fatatækni tekur við iðnnám í klæðskurði og kjólasaumi sem er eitt og hálf ár ásamt 16 vikna starfsþjálfun til viðbótar. Að loknu burtfararprófi úr skóla og lokinni tilskilinni starfsþjálfun gengst nemandi undir sveinspróf í iðngrein sinni.

Starfsþjálfun

Tilgangur starfsþjálfunar er að efla verkfærni nemenda og almenna þekkingu á störfum og starfsumhverfi í fataiðnaði og tengdri þjónustu. Fyrirtæki, sem taka að sér nema, þurfa að sjá til þess að þeir fái leiðsögn og fjölbreytta reynslu eftir því sem kostur er. Gert er ráð fyrir að nemendur haldi ferilbók um vinnu sína.

Starfsþjálfun í fatatækni er 8 vikur samtals.

Nauðsynlegt er að nemendur í fatatækni eigi kost á sem fjölbreyttastri starfsþjálfun í tengslum við fatnað og búninga, aðstoðarstörf við leikhús, kvikmyndir og sýningar auk innkaupa, sölu og þjónustu á fatnaði og vefnaðarvöru. Nemandi í fatatækni getur verið allan starfstíma sinn, 8 vikur, á einum starfsþjálfunarstað eða skipt tíma sínum á milli tveggja til þriggja staða. Hann skal þó að lágmarki vera 4 vikur á einum stað. Ætlast er til að nemendur þjálfist í saumaskap, efli þekkingu og færni í meðferð efna og fatnaðar sem og í notkun og umhirðu verkfæra, tækja og búnaðar. Þá skal lögð áhersla á að nemendur temji sér þjónustulund gagnvart viðskiptavinum og þroski hæfni til samstarfs á vinnustað.

Starfsþjálfun iðnnema í kjólasaumi og klæðskurði er samtals 24 vikur að meðtalinni 8 vikna starfsþjálfun fatatækna.

Á þriðja og fjórða ári skulu iðnnemar í kjólasaumi og klæðskurði ljúka 16 vikna starfsþjálfun hjá viðurkenndu fyrirtæki eða einyrkja, þar af að lágmarki helming tímans eða 8 vikur undir handleiðslu meistara í viðkomandi iðngrein. Nauðsynlegt er að nemendur fái tækifæri til að vinna að krefjandi verkefnum í sérsaumi eða fjöldaframleiðslu. Lögð skal áhersla á að nemendur þjálfist í að takast á við raunveruleg og fjölbreytt verkefni þar sem fyrirmæli og verklýsingar liggja fyrir. Jafnframt verði, líkt og í skólanáminu, lögð áhersla á viðfangsefni sem nemendum er ætlað að leysa í krafti eigin hugkvæmni, úrræðasemi og rökvísi.

Meta má starfsþjálfun, sem nemandi hefur sannanlega tekið erlendis, enda liggja fyrir fullnægjandi upplýsingar um umfang, tilhögun, viðfangsefni og kröfur í viðkomandi starfsþjálfun.

NÁMSMAT

Með námsmati er kannað að hve miklu leyti nemendur hafa tileinkað sér þau markmið sem sett eru í viðkomandi áföngum. Afla skal öruggar og víðtækrar vitneskju um árangur nemenda með fjölbreytilegum hætti og fylgjast með því hvernig þeim gengur að ná settum námsmarkmiðum. Námsmat er einnig mikilvægt fyrir nemendur til að fylgjast með eigin framvindu í námi og skulu þeir vera þátttakendur í námsmatinu með sjálfsmati og jafningjamati eftir því sem við verður komið. Í námi í fataiðngreinum er mikilvægt að leggja mat á námsferlið sjálft ekki síður en lokaafurð einstakra verkefna og áfanga. Námsmatið byggist því jöfnum höndum á símati, mati á einstökum verkefnum og árangri á prófum. Matið tekur til fagþekkingar, frammistöðu og ástundunar, hugmyndavinnu (skissubók), verkáætlaða, úrlausna, verklags og vinnubragða. Enn fremur til frágangs og uppsetningar verkefna, t.d. við verkefnaskil og í vinnubók, auk hæfni í að kynna verkefni þar sem það á við.

LOKAMARKMIÐ GRUNNNÁMS

Að námi loknu skal nemandi

- hafa fengið nokkra innsýn í nám og störf á sviði fataiðngreina
- hafa lært undirstöðuatriði í iðnteikningu fataiðna
- hafa grunnþekkingu á helstu gerðum fataefna og eiginleikum þeirra
- hafa kynnst hönnun, sniðningu og fatasaumi
- þekkja til helstu þátta í sögu tækni- og verkmenningar
- hafa lært undirstöðuatriði myndvinnslu
- geta notað tölvu- og upplýsingatækni við úrlausn verkefna

LOKAMARKMIÐ FATATÆKNA

Að námi loknu skal nemandi

- hafa þekkingu á efnum í fataiðnaði og eiginleikum þeirra
- kunna grunnþætti fata- og tiskuteikninga
- hafa fengið innsýn og grunnþjálfun í sniða- og fatagerð á dömu- og herrafatnaði
- hafa þekkingu á stærðatöflum og stærðarbreytingum
- hafa kynnst tölvuteikningu og útfærslu sniða
- hafa þekkingu í lykilþáttum verktækni og verkferla í fataiðnaði
- hafa tileinkað sér vönduð vinnubrögð í hvívetna
- hafa komið sér upp margvíslegum gögnum um starfsgreinina
- geta notað tölvu- og upplýsingatækni í verkefnum sínum

LOKAMARKMIÐ SVEINA Í KJÓLASAUMI OG KLÆÐSKURÐI

Að námi loknu skal nemandi

- kunna skil á efnisfræði og meðhöndlun efna í fataiðnaði
- kunna fata- og tiskuteikningu
- kunna skil á tölvuvinnslu sniða
- kunna sniðagerð og stærðarbreytingu sniða
- hafa vald á saumtækni og fatagerð á sérsviði sínu
- geta unnið fjölbreytt verkefni í tengslum við starfsgrein sína
- hafa tileinkað sér vönduð vinnubrögð í starfsgrein sinni
- geta kynnt og rökstutt verk sín
- geta sett fram upplýsingar til framleiðenda
- þekkja sögu og menningu tísku- og fataiðnaðar
- geta nýtt sér tölvu- og upplýsingatækni í störfum sínum
- sýna færni í samskiptum

Staða nemenda að loknu námi

Pegar nemandi lýkur grunnnámi fataiðngreina útskrifast hann með formlegum hætti og fær útgefið prófskírteini. Prófskírteini, sem gefið er út að loknu grunnnámi, veitir nemanda rétt til að innritast í sérnám í fatatækni.

Einnig getur nemandi óskað eftir því að fá nám sitt metið inn á aðra námsbraut við tiltekinn skóla.

Prófskírteini sem gefið er út að loknu námi í fatatækni veitir nemanda, að uppfylltum kröfum um starfsþjálfun, rétt til að hefja iðnnám til sveinsprófs í kjólasaumi eða klæðskurði. Prófskírteini í fatatækni staðfestir enn fremur ákveðna kunnáttu og færni til starfa á sviði fata- og textíliðnaðar og tengdri þjónustu.

Burtfararprófskírteini sem gefið er út að loknu námi í kjólasaumi eða klæðskurði veitir nemanda, að uppfylltum kröfum um starfsþjálfun, rétt til að gangast undir sveinspróf í iðninni og sækja að því loknu til iðnaðarráðuneytis um útgáfu sveinsbréfs sem veitir réttindi til starfa skv. iðnaðarlögum. Sveinsbréfið veitir einnig rétt til innritunar í nám til iðnmeistaraprófs.

Um rétt til að hefja viðbótarnám til stúdentsprófs af starfsnámsbrautum eða búa sig undir tiltekið nám á háskólastigi með öðrum hætti vísast til ákvæða í aðalnámskrá framhaldsskóla almennum hluta.

GRUNNNÁM FATAIÐNA (GF) – 32 EININGAR

Meginmarkmið grunnnáms fataiðngreina er að veita almenna og faglega undirstöðumenntun undir sérnám í fataiðngreinum, þ.e. fatatækni og nám til sveinsprófs í kjólasaumi og klæðskurði. Grunnnámið er jafnframt skilyrði til innritunar í sérnám í fatatækni. Meðalnámstími er tvær annir í skóla.

Almennar greinar			14 ein.
Erlend tungumál	DAN ¹ 102 ENS102	4 ein.	
Íslenska	ÍSL102	2 ein.	
Íþróttir	ÍÞR101 111	2 ein.	
Lífsleikni	LKN 2 ein.	2 ein.	
Stærðfræði	STÆ102 122	4 ein.	
Sérgreinar			18 ein.
Efnisfræði fataiðna	EFF102/THL122	2 ein.	
Iðntekning fataiðna	ITF102	2 ein.	
Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu	TÖG102	2 ein.	
Fatahönnun, skissuvinna, saumtækni og sniðtekning	THL103 203	6 ein.	
Tækni- og verkmenning fram yfir miðja 19. öld	AHS103	3 ein.	
Val		3 ein.	

---

¹ Norska eða sænska.

NÁMSBRAUT Í FATATÆKNI (FTÆ) – 81 EINING

Meginmarkmið námsins er að nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til að starfa sem fatatæknar við saumaskap og ýmsa þjónustu tengda fatnaði og tísku. Enn fremur hljóti þeir góða undirstöðumenntun undir áframhaldandi sérnám í fataiðngreinum. Meðalnámstími er fjórar annir í skóla og 8 vikna starfsþjálfun. Fatatækni er jafnframt skilyrði til innritunar í sérnám í kjólasaumi og klæðskurði.

Almennar greinar		18 ein.
Erlend tungumál	DAN102 ¹ ENS102	4 ein.
Íslenska	ÍSL102 202	4 ein.
Íþróttir	ÍÞR101 111 201 211	4 ein.
Lífsleikni ²	LKN 2 ein.	2 ein.
Stærðfræði	STÆ102 122	4 ein.
Sérgreinar		55 ein.
Efnisfræði fataiðna	EFF102	2 ein.
Fagkynning fataiðna	FAG101	1 ein.
Fata- og textílsaga	AHS313	3 ein.
Fatahönnun, skissuvinna, saumtækni og sniðteikning	THL103 203	6 ein.
Iðnfræði fataiðna	IFF101 201	2 ein.
Iðnteikning fataiðna	ITF102 202 301	5 ein.
Prufusaumur	VPS101	1 ein.
Sniðagerð – herrafatnaður	SNK103	3 ein.
Sniðagerð – dömufatnaður	SKV103	3 ein.
Stærðarbreyting sniða	GRA102	2 ein.
Tækni- og verkmenning fram yfir miðja 19. öld	AHS103	3 ein.
Tölvustudd hönnun fataiðna	TÖF101 201	2 ein.
Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu	TÖG102	2 ein.
Verkleg fatagerð – herrafatnaður	VKA103 204	7 ein.
Verkleg fatagerð – dömufatnaður	VKV103 204	7 ein.
Verkstæði fataiðna	VER103	3 ein.
Val		3 ein.
Starfsþjálfun 8 vikur		8 ein.

¹ Norska eða sænska.

² Áfanginn FAG101 er hluti af lífsleikni.

NÁMSBRAUT Í KJÓLASAUMI (KJ8) – 157 EININGAR

Iðnnám á verknámsbraut

Kjólasaumur er löggilt iðngrein. Meginmarkmið námsins er að gera nemendum kleift að öðlast þá þekkingu og færni sem sveinum í kjólasaumi er nauðsynleg, einkum við sérsaum, búningasaum, sniðagerð og aðra fagvinnu sem tengist gerð dömufatnaðar. Meðalnámstími er fjögur ár að meðtöldu grunnnámi fataiðna og námi í fatatækni, samtals sjö annir í skóla og 24 vikna starfsþjálfun. Náminu lýkur með sveinsprófi er veitir rétt til starfa í iðninni og til inngöngu í nám til iðnmeistaraprófs.

Almennar greinar		25 ein.
Erlend tungumál	DAN102 ¹ ENS102 + 4	8 ein.
Íslenska	ÍSL102 202	4 ein.
Íþróttir	ÍÞR101 111 201 211 + 3	7 ein.
Lífsleikni ²	LKN 2 ein.	2 ein.
Stærðfræði	STÆ102 122	4 ein.
Sérgreinar		108 ein.
Efnisfræði fataiðna	EFF102 202	4 ein.
Fagkynning fataiðna	FAG101	1 ein.
Fata- og textílsaga	AHS313	3 ein.
Fatahönnun, skissuvinna, saumtækni og sniðteikning	THL103 203	6 ein.
Iðnfræði fataiðna	IFF101 201 301 401 501	5 ein.
Iðnteikning fataiðna	ITF102 202 301 401 501	7 ein.
Prufusaumur	VPS101 201	2 ein.
Sniðagerð – herrafatnaður	SNK103	3 ein.
Sniðagerð – dömufatnaður	SKV103 203 303 405	14 ein.
Stærðarbreyting sniða	GRA102 202	4 ein.
Tækni- og verkmennning fram yfir miðja 19. öld	AHS103	3 ein.
Tölvustudd hönnun fataiðna	TÖF101 201 302 402 501	7 ein.
Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu	TÖG102	2 ein.
Verkleg fatagerð – dömufatnaður	VKV103 204 307 407 507	28 ein.
Verkleg fatagerð – herrafatnaður	VKA103 204	7 ein.
Verkstæði fataiðna	VER103 203 303	9 ein.
Val		3 ein.
Starfsþjálfun 24 vikur		24 ein.

¹ Norska eða sænska.

² Áfanginn FAG101 er hluti af lífsleikni.

NÁMSBRAUT Í KLÆÐSKURÐI (KL8) – 157 EININGAR

Iðnnám á verknámsbraut

Klæðskurður er löggilt iðngrein. Meginmarkmið námsins er að gera nemendum kleift að öðlast þá þekkingu og færni sem sveinum í klæðskurði er nauðsynleg einkum við sérsaum, búningasaum, sniðagerð og aðra fagvinnu sem tengist gerð herrafatnaðar. Meðalnámstími er fjögur ár að meðtöldu grunnnámi fataiðna og námi í fatatækni, samtals sjö annir í skóla og 24 vikna starfsþjálfun. Náminu lýkur með sveinsprófi er veitir rétt til starfa í iðninni og til inngöngu í nám til iðnmeistaraprófs.

Almennar greinar

25 ein.

Erlend tungumál	DAN102 ¹ ENS102 + 4	8 ein.
Íslenska	ÍSL102 202	4 ein.
Íþróttir	ÍÞR101 111 201 211 + 3	7 ein.
Lífsleikni ²	LKN 2 ein.	2 ein.
Stærðfræði	STÆ102 122	4 ein.

Sérgreinar

108 ein.

Efnisfræði fataiðna	EFF102 202	4 ein.
Fagkynning fataiðna	FAG101	1 ein.
Fata- og textílsaga	AHS313	3 ein.
Fatahönnun, skissuvinna, saumtækni og sniðteikning	THL103 203	6 ein.
Iðnfræði fataiðna	IFF101 201 301 401 501	5 ein.
Iðnteikning fataiðna	ITF102 202 301 401 501	7 ein.
Prufusaumur	VPS101 211	2 ein.
Sniðagerð – herrafatnaður	SNK103 203 303 405	14 ein.
Sniðagerð – dömufatnaður	SKV103	3 ein.
Stærðarbreyting sniða	GRA102 212	4 ein.
Tækni- og verkmenning fram yfir miðja 19. öld	AHS103	3 ein.
Tölvustudd hönnun fataiðna	TÖF101 201 302 412 501	7 ein.
Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu	TÖG102	2 ein.
Verkleg fatagerð – dömufatnaður	VKV103 204	7 ein.
Verkleg fatagerð – herrafatnaður	VKA103 204 307 407 507	28 ein.
Verkstæði fataiðna	VER103 213 303	9 ein.
Val	3 ein.	3 ein.

Starfsþjálfun 24 vikur

24 ein.

¹ Norska eða sænska.

² Áfanginn FAG101 er hluti af lífsleikni.

ÁFANGALÝSINGAR

AHS103 Tækni og verkmenning fram yfir miðja 19. öld

Áfangalýsing

Í áfanganum læra nemendur um verkmenningu mannsins frá þeim tíma er fyrstu píramídarnir voru reistir og fram til Heimssýningarinnar miklu sem haldin var í Crystal Palace árið 1851. Fjallað er um byggingar, húsmuni, textíl, verkfæri og áhöld frá þessu tímabili. Skoðað er hvaða áhrif stjórnarfar, landslag og veðurfar, auk tækni hvers tíma, hafði á þróun manngerðs umhverfis á ýmsum landsvæðum. Evrópa verður hér í fyrirrúmi en einnig verður litið til Afríku, Asíu og Ameríku. Einnig er stöðu Íslands í þessu samhengi gerð nokkur skil.

Áfangamarkmið

Nemandi

- hafi fengið innsýn í þau ólíku menningarsamfélög sem hér um ræðir, sérstaklega hvað við kemur verkmenningu þeirra, tækni og listum
- þekki hvaða ytri aðstæður hafa áhrif á byggingar og tæki
- geri sér grein fyrir því hvaða áhrif mismunandi stjórnarfar hefur á hvað er framleitt
- geri sér grein fyrir því hvaða áhrif gróður og veðurfar hefur á gerð bygginga, fatnaðar og annarra hluta sem ætlaðir eru til almennra nota
- geri sér grein fyrir því hvaða áhrif aðgengi að mismunandi hráefni hefur á manngert umhverfi
- geti á skilmerkilegan hátt gert grein fyrir því hvernig manngert umhverfi hefur þróast við mismunandi aðstæður
- þekki einkenni manngerðs umhverfis hinna mismunandi menningarsamfélaga
- þekki vestræn stílbrigði manngerðs umhverfis á þeim ólíku tímabilum sem hér eru til umfjöllunar
- geri sér grein fyrir því hvaða stefnur hafa verið áhrifavaldar héraendis á tímabilinu við gerð bygginga, fatnaðar, listmuna og annarra hluta ætlaðra til almennra nota

Námsmat

Próf í lok áfanga gæti vegið u.þ.b. helming af lokamati og verkefni og umræður hinn helminginn. Metin er þekking og skilningur nemenda á forsendum hönnunar. Mat á verkefnum og umræðum getur verið símat þar sem kennarinn metur árangur nemenda í rannsóknum og kynningu á þeim. Einnig er æskilegt að lagt sé mat á þátttöku nemenda í umræðum.

AHS313 Fata- og textílsaga

Áfangalýsing

Megináhersla er lögð á að fylgja eftir þróun í fata- og textílsögu fram til dagsins í dag. Sérstaklega er tekin fyrir íslensk menningararfleifð, íslenski þjóðbúningurinn, íslensk ullarhönnun og skinnaframleiðsla. Einnig er lögð áhersla á það hvernig staðið er að varðveislu og samtímasöfnun textíls. Þá er tekið fyrir hvernig fatnaður talar til okkar hvað varðar stéttarstöðu, lífsstíl, hóptilfinningu, athafnir og hefðir. Saga og umfjöllun um fylgihluti fatnaðar, s.s. skó, hatta, töskur, sokka o.fl. Hvenær og hvernig tískan varð að markaðsvöru og hvernig unglingatískan mótaðist. Hvernig fatatískan mótar og hefur áhrif á hið manngerða umhverfi og nýsköpun. Uppdrættir og teiknivinna af fatnaði fólks frá ýmsum tímabilum. Vettvangsheimsóknir, ritgerðasmíði, myndbönd, litskyggjur, ljósmyndir og safnbækur auk annarrar upplýsingaöflunar í tengslum við námsefnið.

Áfangamarkmið

Nemandi

- viti hvernig staðið er að varðveislu gamals textíls
- þekki til samtímasöfnunar
- geti aflað sér heimilda um sögu textíls í umhverfi sínu og nýtt sér gamlar hefðir
- hafi öðlast þekkingu á sögu íslensks textíls
- þekki hlut textíls á sviði alþýðulistar
- þekki gerð og notkun íslenska þjóðbúningans
- þekki þróun íslenskrar ullarhönnunar og skinnaframleiðslu
- þekki hlutverk textíls í trúarlegu samhengi
- þekki hlutverk textíls í skreyti- og rýmishönnun
- þekki til hinna mismunandi forsendna hvað varðar samfélagslega stöðu fatnaðar
- viti hvernig fatnaður mótar og hefur áhrif á athafnir og hefðir
- þekki til sögu hinna mismunandi fylgihluta fatnaðar
- geri sér grein fyrir nýjum straumum í markaðs- og framleiðsluaðferðum
- geri sér grein fyrir því hvernig tískuheimurinn starfar
- viti hvernig unglingatískan mótaðist
- hafi þjálfast í teiknivinnu með fatnað ýmissa stíltímabila
- geri sér grein fyrir tískustraumum, áhrifum og fyrirmyndum
- þekki samtímastrauma og -stefnur í textílhönnun
- þekki til helstu textílhönnuða á öldinni
- geti nýtt sér miðla upplýsingatækninnar við öflun heimilda um textíl

Námsmat

Unnt er að meta þekkingu nemenda og skilning á forsendum textílhönnunar með skriflegu prófi í lok áfanga sem vegi u.þ.b. helming af lokamati. Verkefna- og umræðuvinna helming á móti. Matið skal miðast við markmið áfangans.

EFF102 Efnisfræði fataiðna

Undanfari: Enginn

Áfangalýsing

Í áfanganum kynnast nemendur mismunandi textílhraefnum, uppruna þeirra og eiginleikum. Fjallað er um vinnslu, gæðastig, vefnaðaraðferðir, byggingu, styrk og notagildi hinna ýmsu trefja. Áhersla er lögð á náttúrulegar spunatrefjar, s.s. dýrahár, ullartegundir, silki, bómull, hör og fleiri jurtatrefjar og eiginleika þeirra. Skoðuð eru trefjasýnishorn og prófanir gerðar í þeim tilgangi að læra að þekkja gerð þeirra út frá viðbrögðum t.d. við bruna. Fjallað er um stuttrefjar, spólutrefjar og gervitrefjar (sellulósatrefjar og altílbúnar trefjar), myndun þeirra og eiginleika. Fram fer kynning á loðbandi, kambgarni og vinnslu garns ásamt lérefts-, vaðmáls- og satínbindingu. Farið er í heiti á algengum efnum og fjallað um notkun á meðefnum, s.s. fódri, millifódri, límvoð og límfódri (flíselíni). Kynntar eru helstu gerðir teygjuefna, bæði prjónaðra og ofinna. Þá eru kynntar helstu aðferðir við litun og eftir meðferð efna við framleiðslu. Alþjóðlegir leiðbeiningastaðlar og gæðamerki tekin fyrir. Nemendur safna upplýsingum og prufum í vinnubók.

Áfangamarkmið

Nemandi

- geti greint algengustu náttúru- og gervitrefjar
- þekki algengustu bindingar í ofinni og prjónaðri voð
- þekki algengustu gerðir garns og tvinna
- þekki mismunandi efnisgerðir
- geti valið efni og meðefni við hæfi hverju sinni
- geti lesið úr leiðbeiningastödlum um meðferð trefja og textíls

Námsmat

Námið skal metið með skriflegu prófi ásamt ástundun, skilningi, skilvirkni, framsetningu og frágangi á vinnubók.

EFF202 Efnisfræði fataiðna

Undanfari: EFF102

Áfangalýsing

Nemendur fá innsýn í framleiðsluferli efna og markaðssetningu þeirra. Fjallað er um tölvu- og vélvæðingu í textíliðnaði og kannað hvaða möguleika hún hefur í för með sér varðandi gerð og fjölbreytileika efna. Einnig er fjallað um afleiðingar nútímatextílf framleiðslu í stærra samhengi, m.a. frá sjónarhóli umhverfisverndar og rætt um mögulega framtíðarþróun. Fjallað er um kröfur og réttindi neytenda og hvað hefur áhrif á neysluvenjur og breyttar þarfir. Farið er ítarlega í helstu gerðir teygjuefna, bæði prjónuð og ofin. Gerð er grein fyrir sérkennum og eftir meðferð efna, fjallað um yfirborðshönnun og mismunandi prentaðferðir og farið í erlend fagorð í tengslum við áferð og eiginleika efna. Kynntar eru helstu söluleiðir textílf framleiðenda og milligönguaðila, t.d. sölusýningar og aðrar dreifileiðir. Farið er í vettvangsheimsóknir í tengslum við efni áfangans. Nemendur safna upplýsingum og prufum í vinnubók.

Áfangamarkmið

Nemandi

- öðlist innsýn í framleiðsluferli í textílnaði
- þekki helstu þætti þróunar og breytinga í framleiðslu efna á undanförunum árum
- þekki helstu söluleiðir textílfra­leiðenda og milligönguaðila
- þekki helstu gerðir teygjuefna og eiginleika þeirra
- þekki helstu sérkenni nútímaefna í fataiðngreinum
- þekki helstu eftirmeðferðir sem notaðar eru í textílnaði
- sé meðvitaður um helstu kröfur og réttindi neytenda
- þekki helstu fagorð í tengslum við áferð og eiginleika efna

Námsmat

Námið skal metið með skriflegu prófi, ásamt ástundun skilningi, skilvirkni, framsetningu og frágangi á vinnubók.

FAG101 Fagkynning fataiðna

Áfangalýsing

Í áfanganum er fjallað um Aðalnámskrá framhaldsskóla í fataiðngreinum og möguleika nemenda til starfa og frekara náms að loknu námi í fatatækni og að loknu sveinsprófi í klæðskurði og kjólasaumi. Fjallað er um áhrif löggildingar á starfsumhverfi, starfsskilyrði og atvinnumöguleika klæðskera- og kjólasveina og hvernig samspili þeirra við skyldar atvinnugreinar og annað fagfólk er háttáð. Kynntir eru ýmsir möguleikar til viðbótar- og framhaldsnáms á háskólastigi hér á landi og í þeim löndum sem helst er litið til í fata- og textílhönnun og tengdum greinum. Þá er nemendum leiðbeint um sjálfstæða upplýsingaöflun í þessu efni. Enn fremur fá nemendur þjálfun í að kynna verk sín og að byggja upp umfjöllun um þau. Þeir læra vinnubrögð við efnisöflun og uppbyggingu vinnubókar og ferilskrár sem þeir geta notað til að koma sér og verkum sínum á framfæri. Farið er í gerð umsókna til framhaldsnáms og hvaða upplýsingar úr ferilskrá ættu að fylgja með. Þá er fjallað um ýmis viðfangsefni, breytingar og álag sem fylgir því að hefja starf í faginu, hasla sér völl á skyldum starfsvettvangi eða hefja nám erlendis. Lögð er áhersla á mikilvægi góðs undirbúnings þegar byrjað er á nýjum verkefnum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- geri sér grein fyrir möguleikum sínum og sóknarfærum að námi loknu
- vinni grunn að ferilskrá sem nýtist bæði við umsókn um atvinnu og framhaldsnám
- geti kynnt sig og sín störf af öryggi
- geri sér grein fyrir mikilvægi góðs undirbúnings fyrir mismunandi verkefni í lífi og starfi

Námsmat

Beitt er símati, sjálfsmati nemenda og jafningjamati þar sem einkum er tekið mið af framsetningu, frágangi og kynningu verkefna. Skriflegt próf getur einnig verið hluti námsmats.

GRA102 Stærðarbreyting sniða (gradering)

Undanfari: SNK103 / SKV103

Áfangalýsing

Kynnt eru undirstöðuatriði í stærðarbreytingu sniða (graderingu) s.s. stærðatöflur, stærðarbreytingartöflur, -formúlur, -hnit og -net. Nemandi kynnist stærðarbreytingu sniða og æfist í töfluútreikningi. Nemandi vinnur með grunnsnið fyrir flata breytingu og snið fyrir þrívíddarbreytingu. Verkefni eru teiknuð eftir skapalónum í hlutföllunum 1:3 og breytt í mismunandi stærðir. Unnið er út frá mismunandi útgangsstærðum. Reiknaðar eru töflur og fatnaði stærðarbreytt s.s. dömupilsir, efrihluta dömufatnaðar, herrabuxur, herraskyrtum o.fl. Nemendur koma sér upp ítarlegri vinnubók með leiðsagnarteikningum og nákvæmum upplýsingum tengdum námsefni áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- öðlist skilning á stærðarbreytingu sniða
- öðlist skilning á tengingu grunnsniðs og stærðarbreytinga
- þekki stærðarbreytingartöflur, -formúlur, -hnit og -net
- þekki muninn á flötum og þrívíðum breytingum
- þjálfist í útreikningi á stærðarbreytingatöflum
- þjálfist í teikningu fyrir stærðarbreytingar
- þjálfist í stærðarbreytingum á fatnaði

Námsmat

Nám nemenda skal metið með fjölbreytilegum hætti m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, skilvirkni, framsetning og frágangur á vinnubók.

GRA202 Stærðarbreyting sniða (gradering) – dömufatnaður

Undanfari: GRA102

Áfangalýsing

Fjallað er um stærðarbreytingu, stærðatöflur og vaxtarlag í tengslum við stærðarbreytingatöflur. Nemandi lærir að stærðarbreyta ýmsum dömufatnaði, s.s. bolhluta fatnaðar, kjólum, buxum, jökkum og kápum. Verkefnin eru teiknuð eftir skapalónum í hlutföllunum 1:3 og stærðarbreytt í mismunandi stærðir. Unnið er út frá mismunandi útgangsstærðum. Nemandi gerir vinnubók með leiðsagnarteikningum og upplýsingum varðandi innihald áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- auki skilning sinn á stærðarbreytingu sniða
- auki skilning sinn á þáttum sem hafa áhrif á gerð grunnsniða með tilliti til stærðarbreytinga
- geti reiknað út stærðarbreytingatöflur fyrir ýmsan kvenfatnað
- geti stærðarbreytt dömufatnaði út frá mismunandi útgangsstærðum

Námsmat

Nám nemenda skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, skilvirkni, framsetning og frágangur á vinnubók.

GRA212 Stærðarbreyting sniða (gradering) – herrafatnaður

Undanfari: GRA102

Áfangalýsing

Fjallað er um stærðarbreytingar, stærðatöflur, stærðarbreytingatöflur og vaxtarlag. Nemandi þjálfast í stærðarbreytingu sniða, ásamt þáttum sem hafa áhrif á gerð grunnsniða með tilliti til vaxtarlags. Nemandi lærir að stærðarbreyta ýmsum herrafatnaði, s.s. buxum, vestum, jökkum og frökkum, bæði í normal- og yfirmálsstærðum. Verkefni eru teiknuð eftir skapalónum í hlutföllunum 1:3 og stærðarbreytt í mismunandi stærðir. Unnið er út frá mismunandi útgangsstærðum. Nemandi geri vinnubók með leiðsagnarteikningum og upplýsingum varðandi innihald áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- auki við skilning sinn á stærðarbreytingu sniða ásamt þáttum sem hafa áhrif á gerð grunnsniða
- geti reiknað út stærðarbreytingatöflur fyrir ýmsan herrafatnað
- geti stærðarbreytt herrafatnaði í normal- og yfirmálsstærðum
- geti stærðarbreytt herrafatnaði út frá mismunandi útgangsstærðum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, skilvirkni, framsetning og frágangur á vinnubók.

IFF101 Iðnfræði fataiðna – grunnþættir verktækni

Samhliða: VKV103 og VKA103

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á að kynna ýmsar vélar og verkfæri sem notuð eru á saumaverkstæðum, virkni þeirra, notkun og meðferð. Kennð er rétt líkamsbeiting og vinnustellingar við sniðagerð, sniðningu og saumavinnu með tilliti til heilbrigðis, hagræðis og vinnusparnaðar. Fjallað er um þróun í vélvæðingu í fataiðnaði hér á landi sem og erlendis í tengslum við frumvinnslu og fullvinnslu í vefnaði og þrjóni. Einnig er fjallað um þróun sniðagerðar og saumavinnu. Nemendur læra bæði íslensk og erlend fagheiti greinarinnar. Farið er í vettvangsferðir og unnar skýrslur í tengslum við heimsóknir í stofnanir og fyrirtæki.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki helstu tegundir iðnaðarvéla fyrir fataiðnaðinn
- þekki ýmsar tegundir verkfæra
- fái innsýn í virkni, notkun og meðferð helstu véla og verkfæra í greininni
- tileinki sér rétta líkamsbeitingu í vinnuumhverfi
- þekki helstu fagheiti faggreinarinnar
- fái innsýn í þróun vélvæðingar í fataiðnaði
- fái innsýn í þróun í sniðagerð og fatagerð

Námsmat

Metnar eru verklegar æfingar, vinnu- og verkefnaskýrslur. Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símat, verkleg og skrifleg próf. Meta skal færni, kunnáttu, skilvirkni og skilning á viðfangsefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

IFF201 Iðnfræði fataiðna – verkferli og verktækni

Undanfari: IFF101

Samhliða: VKV204 og VKA204

Áfangalýsing

Nemendur kynnast framleiðsluferli, vinnuferli og verkgreiningu í fataiðnaði á verkstæðum og í verksmiðjuíðnaði. Lögð er áhersla á þekkingu á áhöldum, tækjum og búnaði verkstæða og stærri iðnfyrirtækja ásamt viðhaldi og stillingum tækja og búnaðar. Nemendur öðlast grunnþekkingu á virkni og notkun tölvustýrðra iðnaðarsaumavéla. Kynnt er hvernig lagnir fara fram ásamt nýtingu efna við að leggja út snið og sniðningu í fjöldaframleiðslu. Æfður er hraðsaumur á iðnaðarsaumavélar. Nemendur læra að tengja vinnuferli við verklýsingar í formi flatra vinnuteikninga og þverskurðarteikninga. Farið er í vettvangsferðir og unnar vinnu- og verkefnaskýrslur í tengslum við innihald áfangans og heimsóknir í stofnanir og fyrirtæki.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunni skil á framleiðslu- og vinnuferli við fatagerð
- kynnist verkgreiningu fyrir fatagerð á vinnustöðum
- hafi nokkra þekkingu á áhöldum, tækjum og búnaði verkstæða í fataiðnaði
- hafi þekkingu á meðferð, viðhaldi og stillingum á tækjum og búnaði
- hafi nokkra þekkingu á virkni tölvustýrðra iðnaðarsaumavéla
- viti hvernig lagnir fara fram og kunni skil á nýtingu efnis við útleggingu sniða og sniðningu í fjöldaframleiðslu
- þjálfist í hraðsaumi á iðnaðarvélar
- geti notað verklýsingar í formi flatra vinnuteikninga og þverskurðateikninga
- hafi öðlist heildarsýn á aðstæður í fataiðnaði

Námsmat

Metnar eru verklegar æfingar, vinnu- og verkefnaskýrslur. Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símat, verkleg og skrifleg próf. Meta skal færni, kunnáttu, skilvirkni og skilning á viðfangsefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

IFF301 Iðnfræði fataiðna – þjónusta og stofnanir

Undanfari: IFF201

Samhliða: VKV307 og VKA307

Áfangalýsing

Áfanginn fjallar um þjónustu-, verslunar- og neytendafræði í þjónustutengdum fyrirtækjum er tengjast fatnaði, s.s. framleiðslufyrirtækjum, verslunum og heildsölum. Áhersla er lögð á þjónustu og umgengni við viðskiptavinum. Kynnt eru ákvæði helstu laga og reglugerða er varða neytendamál. Fjallað er um hlutverk og starfssvið, réttindi og skyldur iðnlærðra með hliðsjón af ákvæðum laga og reglugerða. Enn fremur er fjallað um hlutverk og starfssvið stofnana og félagasamtaka á borð við Staðlaráð, Iðntæknistofnun, Samtök iðnaðarins, Neytendasamtökin sem og fyrirtækja sem snerta starfssvið fataiðngreina. Þá er fjallað um alþjóðlega staðla um vörumerkingar, öryggiskröfur vinnufatnaðar, þvotta- og meðferðarleiddbeiningar o.fl. Farið er í vettvangsferðir og unnar skýrslur í tengslum við innihald áfangans og heimsóknir í stofnanir og fyrirtæki.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kynnist þjónustuumhverfi faggreinarinnar
- tileinki sér aðferðir og leiðir til að mæta óskum viðskiptavina og skila góðri þjónustu
- fái innsýn í réttindi og skyldur iðnlærðra
- þekki til ákvæða helstu laga og reglugerða er varða réttindi neytenda
- þekki til alþjóðlegra staðla sem varða fataiðngreinar

- kynnist öryggiskröfum í tengslum við vinnufatnað
- þekki þvotta- og meðferðamerkingar á fatnaði
- öðlist heildarsýn á starfsvettvang í fataiðngreinum

Námsmat

Metnar eru verklegar æfingar, vinnu- og verkefnaskýrslur. Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símat, verkleg og skrifleg próf. Meta skal færni, kunnáttu, skilvirkni og skilning á viðfangsefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

IFF401 Iðnfræði fataiðna – verkgreining og áætlanagerð

Undanfari: IFF301

Samhliða: VKV407 og VKA407

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á að nemendur þekki vinnuferlið frá hugmynd að tilbúinni flík bæði með tilliti til sérsaums og fjöldaframleiðslu. Farið er sérstaklega í verkgreiningu fyrir framleiðsluiðnað annars vegar og verkstæðisiðnað/sérsaum hins vegar með tilliti til aðstæðna, mannafla og vélakosts. Gerðar eru verklýsingar fyrir framleiðsluiðnað út frá flötum vinnuteikningum og þverskurðateikningum. Nemendur setja upp framleiðslulínur og líkja eftir fjöldaframleiðslu með saumaæfingum og sýnishornum. Einnig læra nemendur útreikninga og gerð verkáætlana, s.s. kostnaðarþætti verkefna, verkefnastýringu, gerð tímaáætlana o.s.frv. Farið er í vettvangsferðir og fluttir fyrirlestrar í tengslum við innihald áfangans. Unnar eru vinnu- og verkefnaskýrslur í tengslum við innihald áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki vinnuferlið frá hugmynd að tilbúinni flík í tengslum við sérsaum og fjöldaframleiðslu
- geti beitt verkgreiningu fyrir framleiðsluiðnað og verkstæðisiðnað
- geti gert verklýsingar fyrir framleiðsluiðnað
- geti sett upp framleiðslulínu og líkt eftir fjöldaframleiðslu
- geti gert verkáætlun m.a. með tilliti til kostnaðar, stýringar og tímaáætlana

Námsmat

Metnar eru verklegar æfingar, vinnu- og verkefnaskýrslur. Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símat, verkleg og skrifleg próf. Meta skal færni, kunnáttu, skilvirkni og skilning á viðfangsefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

IFF501 Iðnfræði fataiðna – siðir og hefðir

Undanfari: IFF401

Samhliða: VKV507 og VKA507

Áfangalýsing

Farið er yfir helstu siði, hefðir og reglur varðandi notkun á viðhafnar- og samkvæmisfatnaði, ásamt viðurkenndum alþjóðareglum varðandi klæðnað við opinberar athafnir. Lögð er áhersla á að nemendur nýti efni áfangans við gerð lokaverkefnis í verklegum samhliða áföngum. Lögð er áhersla á sjálfstæða verkefnavinnu í tengslum við atvinnulífið, t.d. verkstjórn, framleiðslustjórn, verslun, verkstæði, verslunarstjórn, innkaupastjórn o.fl. Nemendur kynna eigin verkefni hver fyrir öðrum og fá þar með breiðari sýn á fjölbreytileika greinarinnar. Auk þess eru kynningar nemenda nýttar sem vettvangur til umræðna og gagnrýni.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki vel til siða, hefða og reglna í tengslum við viðhafnar- og samkvæmisfatnað
- nýti þekkingu á námsefni áfangans við verkefnavinnu í samhliða verklegum áföngum
- geti unnið sjálfstæð verkefni sem eiga sér raunverulegar hliðstæður í atvinnulífinu
- geti kynnt verkefni sín á fjölbreytilegan hátt

Námsmat

Metnar eru verklegar æfingar, vinnu- og verkefnaskýrslur. Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símat, sjálfsmat nemenda, jafningjamat, verkleg og skrifleg próf. Meta skal færni, kunnáttu, skilvirkni og skilning á viðfangsefnum samkvæmt markmiðum áfangans. Sérstaklega er tekið mið af framsetningu á kynningarefni og kynningu.

ITF102 Iðnteikning fataiðna

Undanfari: enginn

Áfangalýsing

Kynntir eru almennir undirstöðuþættir í teiknifræðum, s.s. meðferð og notkun teikniáhaldna og grunnatriði í form- og litafræði. Fjallað er um hlutföll mannlíkamans og ýmsar útfærslur á tiskuteikningum. Lögð er áhersla á tiskuteikningar með mismunandi áferð og föll í fatnaði. Kynntur er munur á fantasíuteikningum og hefðbundnum tiskuteikningum, flötum vinnuteikningum og þverskurðarteikningum. Nemendur halda skissubók sem inniheldur hugmyndir, teikningar o.fl. og halda verkefnum sínum til haga í vinnubók.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri undirstöðuatriði í teiknifræðum
- læri grunnatriði í form- og litafræði
- þekki hlutföll mannlíkamans
- læri að vinna með ýmsar stellingar í tiskuteikningum
- læri að teikna áferð og föll í fataefnum
- þekki ýmsar gerðir af fatnaði
- þekki muninn á fantasíu- og hefðbundnum tiskuteikningum
- þekki tilgang og notkun flatra vinnuteikninga
- þekki tilgang og notkun þverskurðarteikninga

Námsmat

Verkefni og vinnubækur er metnar í formi símats. Við námsmat er tekið mið af tæknilegri færni við úrvinnslu og frágangi á verkefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

ITF202 Iðnteikning fataiðna – vinnuteikningar

Undanfari: ITF101

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á áframhaldandi æfingar í tiskuteikningum, m.a. fjölbreyttan fatnað ásamt skyggingum, áferðar- og munsturteikningum auk meðferðar á ýmsum litum. Æfð er teikning á flötum vinnuteikningum fyrir sniðagerð þar sem skýrt koma fram saumar, stungur, vasastaðsetningar, hnappar, fellingar o.s.frv. Fjallað er sérstaklega um þverskurðarteikningar á ýmsum smáatriðum varðandi samsetningu á fatnaði. Lögð er áhersla á verkefni sem innihalda allt í senn tiskuteikningar, flatar vinnuteikningar og þverskurðarteikningar. Kynnt eru mismunandi dæmi um líkamsbyggingu, vaxtarlag, tíðaranda og menningarheima í tengslum við mismunandi fatastíla. Nemendur halda skissubók yfir hugmyndir, teikningar o.fl. og ganga frá verkefnum sínum í vinnubók.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þjálfist enn frekar í gerð ýmissa tiskuteikninga
- kynnist aðferðum við munsturgerð og áferðarteikningu
- æfist í flötum vinnuteikningum
- æfist í þverskurðarteikningum
- skilji tengslin á milli tiskuteikninga og flatra útlitsteikninga á fatnaði

Námsmat

Verkefni og vinnubækur er metnar í formi símats. Við námsmat er tekið mið af tæknilegri færni við úrvinnslu og frágangi á verkefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

ITF301 Iðntekning fataiðna – hugmyndavinna og útlitstekningar

Undanfari: ITF201

Áfangalýsing

Rifaðir eru upp grunnþættir í form- og litafraedi í tengslum við skyggingar og litasamsetningar á fatnaði. Sýnd er notkun trélita, vatnslita, tússlita o.fl. í tiskuteikningum. Lögð er áhersla á fantasíu- og tiskuteikningar, flatar vinnuteikningar og þverskurðarteikningar. Í framhaldi af því er unnið með ýmis verkefni út frá rannsókn- og hugmyndavinnu. Tilraunir eru gerðar með val á hráefni, liti, form, snið, línur, sauma og munstur. Nemendur halda skissubók sem inniheldur hugmyndir, vinnuteikningar o.fl. Nemendur vinna vinnubók þar sem þeir þróa hugmyndir sínar og vinnuferli.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki notkun á ýmsum gerðum af litum og teikniáhöldum
- geti skyggt teikningar af fatnaði
- fái þjálfun í að vinna með litasamsetningar á fatnaði
- geti teiknað flatar vinnuteikningar
- geti teiknað þverskurðarteikningar
- geti unnið tiskuteikningar út frá rannsókn- og hugmyndavinnu
- geti skilgreint hráefni, liti, form, snið, línur, sauma og munstur í fatnaði

Námsmat

Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum, verkefnum og skissu- og vinnubókum, s.s. símat, skriflegar greinargerðir, sjálfsmat nemenda og jafningjamat. Tekið er mið af tæknilegri færni, skipulagi, frumkvæði, úrvinnslu hugmynda og frágangi á verkefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

ITF401 Iðntekning fataiðna – hugmyndavinna og tölvuteikning

Undanfari: ITF301

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á tiskulínur unnar út frá hugmyndavinnu samkvæmt óskum viðskiptavina. Fjallað er um mikilvægi litavals, samsetningu lita og forms. Kynntir eru helstu fatahönnuðir 20. aldarinnar og hvernig stíleinkenni þeirra hafa haft mótandi áhrif á smekk og klæðaburð. Þjálfaður er lestur á flötum vinnuteikningum í tengslum við tiskuteikningar. Unnið er með tiskuteikningar og flatar vinnuteikningar í tölvu. Lögð er áhersla á að nemendur vinni verkefni sín í tengslum við faglega áfanga í sniðagerð og saumum á sínu sviði. Nemendur halda skissubók sem inniheldur hugmyndir, vinnuteikningar o.fl. Nemendur ganga frá verkefnum sínum í vinnubók.

Áfangamarkmið

Nemandi

- fái áframhaldandi þjálfun í tiskuteikningu með áherslu á eigin hugmyndir
- kunni að koma hugmyndum sínum á framfæri með teikningum
- læri að taka tillit til óska viðskiptavina sinna við útfærslu hugmynda
- öðlast skilning á áhrifum og stíleinkennum helstu fatahönnuða á tuttugustu öld
- þjálfist enn frekar í lestri á flötum vinnuteikningum
- hafi tileinkað sér tölvutækni í tiskuteikningum og flötum vinnuteikningum
- skilji mikilvægi litavals, samsetningu lita og forma
- kunni vinnuferli við útfærslu hugmynda

Námsmat

Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum, verkefnum, skissu- og vinnubókum, s.s. símat, skriflegar og munnlegar greinargerðir, sjálfsmat nemenda og jafningjamat. Tekið er mið af tæknilegri færni, skipulagi, frumkvæði, frumleika, úrvinnslu hugmynda og frágangi á verkefnum samkvæmt markmiðum áfangans.

ITF501 Iðnteikning fataiðna – kynningarmappa fyrir viðskiptavini

Undanfari: ITF401

Áfangalýsing

Unnar eru tiskuteikningar á flóknum fatnaði með áherslu á ýmis smáatriði á tölvutæku formi. Nemandur tengja verkefni sín verklegum áföngum í sniðagerð og saumum á sínu sviði. Nemandur setja verkefni sín upp til kynningar sem inniheldur vinnuferlið frá hugmynd að tilbúinni flík og gera grein fyrir vinnu sinni. Afraksturinn birtist í kynningarmöppu sem ætluð er viðskiptavinum þar sem sérstök áhersla er lögð á fagleg og vönduð vinnubrögð við gerð og uppsetningu kynningarefnis.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þjálfist í uppsetningu og frágangi verkefna á tölvutæku formi
- tengi frágang á hugmyndavinnu við þjónustu við viðskiptavini
- læri að setja upp og kynna verkefni sín fagmannlega
- geti teiknað allan almennan fatnað og flókin smáatriði
- hafi náð góðum faglegum þroska sem nýtist í starfi
- geti kynnt og rökstutt vinnu sína frá hugmynd að tilbúinni flík

Námsmat

Fjölbreyttar námsmatsaðferðir eru notaðar á mismunandi verkþáttum, s.s. símat, sjálfsmat nemenda og jafningjamat. Tekið er mið af tækni- og faglegri færni, frumleika, þróun og úrvinnslu hugmynda samkvæmt markmiðum áfangans. Sérstaklega er tekið mið af samþættingu við verklega áfanga og framsetningu á kynningarefni og kynningu.

SNK103 Sniðagerð – herrafatnaður

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Kennd eru frumatriði sniðagerðar varðandi herrafatnað. Kynnt eru hugtök, heiti og skammstafanir við máltöku og sniðagerð. Kennd er máltaka og útreikningur til þess að teikna snið fyrir herrabuxur og herravesti. Kennd teikning grunnsniða af buxum og vestum eftir leiðsagnarteikningum. Ýmsar útfærslur af buxum og vestum teiknaðar ásamt teikningum fyrir vasa og annað tilheyrandi. Kynntar breytingar á sniðum vegna vaxtarlags. Kynntar máltöflur yfirstærða. Teiknaðar buxur og vesti í yfirstærðum. Lögð er sérstök áhersla á nákvæm vinnubrögð og skipulagningu við sniðteikningu ásamt samanburðarmælingum. Kynntur er mismunur á sniðum gerðum samkvæmt málum fyrir einstaklinga og í stöðluðum stærðum fyrir fjöldaframleiðslu. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:3/1:4 og í 1:1(raunstærð). Nemendur safna sniðteikningum og tilheyrandi upplýsingum í vinnubók til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri frumatriði í sniðagerð herrafatnaðar
- skilji hugtök, heiti og skammstafanir sem tengjast máltöku og sniðagerð
- læri máltöku og málútreikninga í sniðagerð fyrir herrabuxur
- læri máltöku og málútreikninga í sniðagerð fyrir herravesti
- tileinki sér nákvæm vinnubrögð og skipulagningu við sniðagerð buxna og vesta
- skilji og nái góðum tókum á sniðagerð og samanburðarmælingum
- kynnist ýmsum sniðútfærslum fyrir buxur og vesti ásamt vaxtarlagsbreytingum
- kynnist máltöflum yfirstærða og geti teiknað buxur og vesti í yfirstærðum
- þekki mismun á sniðum fyrir fjöldaframleiðslu og sérsaum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, skilvirkni, framsetning og frágangur.

SNK203 Sniðagerð – herrafatnaður

Undanfari: SNK103

Áfangalýsing

Kynnt er máltaka og málútreikningur fyrir herrajakka. Kennd er teikning grunnsniða fyrir jakka eftir máltöflum og leiðsagnarteikningum. Kennd er handvegsmæling og ermateikning fyrir jakka. Lögð er áhersla á góða kunnáttu og skilning í teikningu jakkagrunns. Teikning jakkagrunna er æfð ítarlega ásamt samanburðarmælingum (kontrolmælingum). Æfðar eru ýmsar sniðútfærslur af jökkum ásamt jakkakrögum. Teiknuð eru snið af fódri og öðru sem

tilheyrir jakkanum. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:3/1:4 og 1:1 (raunstærð). Nemendur koma sér upp ítarlegri vinnubók með sniðteikningum og tilheyrandi upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri máltöku fyrir herrajakka
- læri málútreikning fyrir herrajakka
- geti teiknað jakkagrunn í raunstærð eftir málum
- þjálfist í samanburðarmælingum á jakkasniðum
- geti teiknað mismunandi útfærslur á jökkum og krögum
- læri sniðagerð á fódri og öðru sem tilheyrir jakkanum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, færnikunnátta og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af framsetningu og frágangi í vinnubók.

SNK303 Sniðagerð – herrafatnaður

Undanfari: SNK203

Áfangalýsing

Nemendur kynnast sniðagerð jakka fyrir mismunandi vaxtarlag. Kennd er teikning jakkasniða í yfirstærðum. Aukin áhersla er lögð á samanburðarmælingar. Farið er í máltöflur og hreyfivíddir fyrir yfirhafnir. Teiknaðar eru yfirhafnir og frístundafatnaður, s.s. frakkasnið og jakkar í ýmsum útfærslum. Teiknuð eru snið af jökkum með mismunandi saumskiptingum og útliti. Nemendur útfæra snið samkvæmt eigin hugmyndum og fyrirmyndum. Teiknaðar eru laskaermar, ísettar ermar og mismunandi kragagerðir. Nemendur vinna bæði sjálfstætt og í misstórum hópum að verkefnum. Verkefni eru teiknuð í hlutföllunum 1:3/1:4 og í 1:1 (raunstærð). Nemendur halda vinnubók um verkefni áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kynnist aðferðum við breytingar grunnsniða vegna vaxtarlags
- læri að teikna jakka í yfirstærðum
- hafi náð góðum tókum á samanburðarmælingum
- kynnist sem flestum gerðum jakkasniða og útfærslum þeirra
- geti teiknað snið fyrir ýmsar gerðir yfirhafna og frakka eftir málum og fyrirmyndum
- kynnist mismunandi kraga- og ermaútfærslum yfirhafna
- þroski formskyn sitt
- efli sjálfstæði í vinnubrögðum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af færnikunnáttu, verklagi og fagvitund.

SNK405 Sniðagerð – herrafatnaður

Undanfari: SNK303

Áfangalýsing

Áhersla er lögð á máltöku og útreikning mála ásamt samanburðarmælingum. Æfður er málreikningur með hliðsjón af vaxtarlagsútfærslum. Fjallað er um mismunandi stílform í sniðagerð. Kennnd er teikning á íslenska hátíðarbúningnum og dansfatnaði herra ásamt ýmsum samkvæmisfatnaði, s.s. fatnaði brúðguma, kvöldjakka (smóking) og kjólfötum. Frumkvæði og sjálfstæði nemenda er eftt í tímaverkefnum. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:3/1:4 og í 1:1 (raunstærð). Lögð er áhersla á að nemendur noti þau gögn og vinnubækur sem þeir hafa komið sér upp í fyrri áföngum. Nemendur halda vinnubók um verkefni áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunni málreikning með hliðsjón af mismunandi og frábrugðnu vaxtarlagi
- kunni að teikna eða breyta sniði eftir vaxtarlagi
- kynnist mismunandi stílformi herrafatnaðar
- kunni sniðagerð á samkvæmis- og dansfatnaði herra
- geti unnið sjálfstætt að erfiðum verkefnum í sniðagerð

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af færnikunnáttu, verklagi og fagvitund.

SKV103 Sniðagerð – dömufatnaður

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Kennnd eru frumatriði sniðagerðar varðandi dömufatnað. Kynnt eru hugtök, heiti og skammstafanir við máltöku og sniðagerð. Farið er í máltöku og útreikning fyrir kjól og skyrtu. Lögð er sérstök áhersla á nákvæm vinnubrögð og skipulagningu við sniðteikningu, ásamt samanburðarmælingum. Teiknuð grunnsnið af kjólum ásamt útfærslum á skyrtusniðum eftir leiðsagnarteikningum. Kenndir einfaldir kragar og ermagrunnar og farið í mikilvægi nákvæmra mælinga á bolsniði og hálsmáli. Kynntar breytingar á sniðum og færslur sniðsauma með hliðsjón af vaxtarlagi. Teiknað fóður fyrir kjól og kenndur frágangur

á sniðum. Kynntur mismunur á sniðum í stöðluðum stærðum fyrir fjöldaframleiðslu og/eða sérsaum á einstaklinga. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:4/1:3 og í stærð 1:1 (raunstærð). Nemendur koma sér upp ítarlegri vinnubók með sniðteikningum og tilheyrandi upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- skilji hugtök, heiti og skammstafanir sem tengjast máltöku og sniðagerð
- tileinki sér nákvæm vinnubrögð og skipulagningu við sniðagerð
- læri máltöku og málútreikninga í sniðagerð fyrir kjól og skyrtu
- þjálfist í samanburðarmælingum
- skilji og nái góðum tókum á sniðagerð fyrir kjóla og skyrtur
- kynnist ýmsum sniðútfærslum fyrir kjóla og skyrtur
- viti mun á fjöldaframleiddum og sérsaumuðum fatnaði

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, skilvirkni, framsetning og frágangur.

SKV203 Sniðagerð – dömufatnaður

Undanfari: SKV103

Áfangalýsing

Kynnt er máltaka og útreikningar á málum fyrir pils og buxur. Kennd er gerð grunnsniða fyrir mismunandi vaxtarlag. Teiknaðir eru grunnar af pilsum, buxum og buxnapilsum ásamt fódri og öðru sem tilheyrir. Fjallað er um mismunandi sniðútfærslur á pilsum og buxum ásamt útfærslum eftir leiðsagnarteikningum. Kynntar ýmsar útfærslur á vösum, klaufum o.fl. Nemendur teikna snið af pils og buxum út frá eigin hugmyndum í samráði við kennara. Farið er í kjólagrunna og mismunandi útfærslur á þeim. Nemendur teikna mismunandi kragaútfærslur eftir leiðsagnarteikningum. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:4/1:3 og í stærð 1:1 (raunstærð). Nemendur koma sér upp ítarlegri vinnubók með sniðteikningum og tilheyrandi upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri máltöku og útreikninga á málum fyrir pils og buxur
- kunni teikniferli á pils- og buxnagrunnum
- þekki mismunandi útfærslur á pils- og buxnasniðum
- geti útfært snið út frá útlitsmyndum og eigin hugmyndum
- öðlist meiri færni í útfærslum á kjólagrunnum
- læri mismunandi kragaútfærslur

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur, færnikunnátta og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af framsetningu og frágangi í vinnubók.

SKV303 Sniðagerð – dömufatnaður

Undanfari: SKV203

Áfangalýsing

Unnið er með kjólagrunnsnið og gerðar eru ýmsar útfærslur hvað varðar form, stíl og frágang. Nemendur útfæra kjólasnið út frá eigin hugmyndum í samráði við kennara. Unnið með mismunandi jakkagrunna og kragaútfærslur og lögð áhersla á nákvæmni í samanburðarmælingum og skilningi á viðfangsefninu. Kenndar eru breytingar í kringum handveg og ermar ásamt því að nemendur teikna fóður og annað sem tilheyrir jakkanum. Teiknaðar mismunandi jakkaútfærslur eftir leiðsagnarteikningum og eigin hugmyndum í samráði við kennara. Farið er í grunnsnið og útfærslur á yfirhöfnum. Teiknað er í hlutföllunum 1:3/1:4 og í stærð 1:1 (raunstærð). Nemendur vinna sjálfstætt og í misstórum hópum að verkefnum. Nemendur halda vinnubók um verkefni áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- auki færni sína í sniðagerð
- læri mismunandi útfærslur af kjólagrunnsniðum
- læri ýmsar útfærslur af jakkagrunnum
- læri mismunandi útfærslur handvega og erma
- læri sniðagerð á fóðri og öðru því sem tilheyrir jakkanum
- þroski formskyn sitt
- efli sjálfstæði í vinnubrögðum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af færnikunnáttu, verklagi og fagvitund.

SKV405 Sniðagerð – dömufatnaður

Undanfari: SKV303

Áfangalýsing

Áhersla er lögð á máltöku og útreikning mála ásamt samanburðarmælingum. Æfður er útreikningur á málum með hliðsjón af vaxtarlagsútfærslum og kenndar breytingar á sniðum vegna mismunandi vaxtarlags. Fjallað er um mismunandi stílform í sniðagerð. Kenndar útfærslur af sambyggðum ermum. Nemendur teikna snið af ýmsum dag- og

samkvæmisfatnaði kvenna ásamt dansfatnaði, s.s. brúðarkjóra, síðkjóra o.fl. Gerðar útfærslur fyrir teygjufatnað, undirfatnað, sundföt og buxur. Lögð er áhersla á sjálfstæði og frumkvæði nemenda ásamt fjölbreytni í verkefnavali í tímaverkefnum. Verkefni áfangans eru teiknuð í hlutföllunum 1:3/1:4 og í stærð 1:1 (raunstærð). Lögð er áhersla á að nemendur noti gögn og vinnubækur sem þeir hafa komið sér upp í fyrri áföngum. Nemendur halda vinnubók um verkefni áfangans.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunni málreikning með hliðsjón af mismunandi og frábrugðnu vaxtarlagi
- kunni að teikna og breyta sniði eftir vaxtarlagi
- kynnist mismunandi stílformi dömufatnaðar
- geti gert sniðteikningu af sambyggðum ermum af ýmsum gerðum
- kunni sniðagerð á dag-, samkvæmis- og dansfatnaði kvenna
- geti unnið sjálfstætt að verkefnum í sniðagerð

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreytilegum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnargjöf er metin ástundun, skilningur og nákvæmni í vinnubrögðum. Tekið er mið af færnikunnáttu, verklagi og fagvitund.

THL103 Fatahönnun – skissuvinna, saumtækni og sniðteikning

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á máltöku og vinnu með tilbúin snið og gerðar einfaldar sniðbreytingar. Auk þess er kennt að vinna með grunnsnið og kynntir ýmsir möguleikar á að framkvæma einfaldar sniðútfærslur út frá eigin hugmyndum. Nemendur læra á saumavél og möguleika hennar. Saumaðar eru prufur og einfaldar flíkur. Lögð er megináhersla á að nemendur læri að fylgja verkinu eftir frá hugmynd að fullunnu verki og temji sér vönduð vinnubrögð. Einnig fá nemendur þjálfun í að koma hugmyndum sínum til skila í skissuvinnu. Kynntir eru möguleikar tölvuvinnu í tengslum við upplýsingaöflun, snið- og tískuteiknun. Æskilegar eru heimsóknir í fyrirtæki og verslanir sem selja vefnaðarvöru og fylgihluti til saumaskapar.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunni að taka mál og bera þau saman við máltöflur
- þekki viðbótarmál vegna hreyfivíddar og aukavíddar
- þekki heiti og útlit hina ólíku sniðhluta
- þekki frávik frá persónulegum málum
- ráði við einfaldar sniðbreytingar, s.s. að stytta, síkka, þrengja, vikka
- kunni að vinna út frá tilbúnum sniðum
- sé fær um að skilja skýringar og leiðbeiningartexta
- sé fær um að skilja skýringarmyndir

- hafi tamið sér vönduð vinnubrögð við að taka upp snið
- geti gert neytendamiðaða vinnuáætlun
- geti gert útreikninga á efnismagni eftir efnisbreidd
- geti gert vinnulýsingu bæði í orðum og teikningum
- geti forgangsraðað og skipulagt vinnu sína
- geti ráðað sniðhlutum á efni eftir áferð, munstri og efnisbreidd
- kunni skil á sniðmerkingum, saumförum og földum við sniðagerð
- geti nýtt sér hjálpartæki og fylgihluti við sniðagerð
- þekki mismunandi saumavélanálar
- þekki notagildi sporgerða á saumavél
- fái þjálfun í ýmsum tækniatriðum á saumavél með profusum
- geti saumað einfaldar flíkur
- hafi tamið sér vönduð vinnubrögð við frágang
- kunni að nota grunnsnið
- hafi lært einfaldar sniðútfærslur
- geti komið hugmyndum sínum til skila í skissuvinnu
- ráði við einfaldar sniðbreytingar út frá eigin hugmyndum
- geti rökstutt val sitt á verkefnum út frá efnis- og litavali
- geti nýtt sér handbækur og fagblöð
- kunni skil á hugmyndavinnu og upplýsingaöflun á tölvu

Námsmat

Æskilegt er að sköpun, túlkun og tjáning vegi u.þ.b. 2/3 af lokamati og skynjun, greining og mat 1/3. Undir ferlið sköpun/túlkun/tjáningu falla skilgreind verkefni nemenda, hugmyndavinna, skissur og verkleg afurð, þar með talinn profusumur. Undir ferlið skynjun/greiningu/mat falla öll gögn nemenda sem tengjast þeirri færni, skriflegar greinargerðir og þátttaka í umræðum. Metinn er skilningur á viðfangsefninu, skipulag og vinnubrögð, vinnuáætlun, vinnulýsingar, greinargerð vegna verkefnavals, hugmyndavinna og úrvinnsla hugmynda, eigið símat nemenda og þátttaka í umræðum. Metið skal út frá markmiðum áfangans.

THL203 Fatahönnun – tískuteiknun, sniðteikning, fóður, teygjanleg efni

Undanfari: THL103

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á útfærslu eigin hugmynda út frá grunnsniðum og sniðútfærslum í minni skólum. Þjálfun í skapandi og sjálfstæðum vinnubrögðum. Nemendur eiga að skilgreina forsendur og skipuleggja vinnuferli. Mikilvægt er að nemandinn þroski og þrói með sér tilfinningu fyrir formi, litum, notagildi og listrænu yfirbragði. Tölvunotkun varðandi hugmyndavinnu og upplýsingaöflun. Aukin færni í símati eigin hugmynda og framkvæmd verksins. Lögð er megináhersla á það hvernig sauma á yfirhöfn, fóðra flík og sauma í

teygjanleg efni. Nemendur læra mikilvæga grunnvinnu sem er fólgin í að sauma prufuflíkur, máta á gínu og gera sniðbreytingar. Einnig kunnátta í að vinna með snið fyrir dömu-, herra- og barnafatnað. Aukin þekking á sniðútfærslum fyrir mismunandi vaxtarlag. Kynning á sérhönnun á íþrótta-, einkennis- og vinnufatnaði auk fatnaðar fyrir fatlaða. Vettvangsheimsóknir og fyrirlestrar tengdir námsefninu. Þátttaka í sýningu er æskileg.

Áfangamarkmið

Nemandi

- skilji skýringa- og leiðbeiningatexta
- skilji skýringarmyndir
- hafi náð tókum á orðaforða greinarinnar
- hafi tamið sér vandvirkni og skipulag
- hafi þjálfast í skapandi og sjálfstæðum vinnubrögðum
- kunni að taka mál og máta
- hafi góða færni í að sniða og sauma á saumavél
- geti unnið bæði með dömu-, herra- og barnasnið
- hafi tileinkað sér þjálfunarþætti í prufugerð í tengslum við verkefnavalið
- geti unnið prufuflíkur á gínu, lagfært og skráð breytingar
- hafi lært að fódra flík
- geti nýtt grunnsnið við að útfæra fódraða flík út frá eigin hugmynd
- hafi lært skipulagða vinnu við fódurisetningu
- þekki og skilji muninn á teygjanlegum og föstum efnum varðandi efnis- og sniðval
- hafi fengið þjálfun í að vinna með teygjanleg efni
- geti útfært flík úr teygjanlegu efni
- geti skráð hugmyndir sínar í formi skissuvinnu og tískuteiknunar í hugmyndabækur
- kunni að vinna sniðútfærslur eigin hugmynda í 1/4 og 1/8 skala eða 1/2 stærð grunnsniða
- kunni að yfirfæra sniðútfærslur í minni skala í fulla stærð með notkun grunnsniða
- geti unnið vinnuáætlun, vinnulýsingar og vinnuteikningar í dagbækur
- geti rökstutt forsendur fyrir hönnun sinni út frá snið-, efnis- og litavali
- geti endurmetið hugmynd sína og framkvæmd verksins á mismunandi stigum
- geti nýtt sér tölvu við tískuteiknun og vinnulýsingar
- þekki mismunandi vaxtarlagseinkenni og geti nýtt sér það við sniðval
- hafi kynnst sérhönnun á íþrótta- og einkennisfatnaði auk fatnaðar fyrir fatlaða

Námsmat

Æskilegt er að sköpun, túlkun og tjáning vegi u.þ.b. 2/3 af lokamati og skynjun, greining og mat 1/3. Undir ferlið sköpun/túlkun/tjáningu falla skilgreind verkefni nemenda, hugmyndavinna, skissur og verkleg afurð, þar með talin útfærsla á sniðum, prufusaumur og prufuflíkur. Undir ferlið skynjun/greiningu/mat falla öll gögn nemenda sem tengjast þeirri færni, skriflegar greinargerðir og þátttaka í umræðum. Meta skal tækni- og fræðilega færni. Auk þess skal meta hugmyndavinnu, skilgreindar forsendur fyrir hönnuninni, úrvinnslu hugmynda, framvindu og skipulagningu verksins og sniðútfærslur í minni skala og eigið

mat í tengslum við verkefnavalið, þátttöku í umræðum og hugsanlegri sýningu. Metið skal út frá markmiðum áfangans.

TÖF101 Tölvustudd hönnun fataiðna

Undanfari: Enginn

Áfangalýsing

Kynntur er mismunandi hugbúnaður sem notaður er við hönnun fatnaðar. Hönnunar- og teikniforrit er kynnt og fjölbreyttir möguleikar þess kannaðir. Fjallað er um mismunandi tilgang og notagildi tiskuteikninga og vinnuteikninga. Myndir af grunnflíkum, s.s. buxum, pilsu, jakka o.fl. eru skannaðar inn og vistaðar. Unnið er með myndirnar á mismunandi vegu til að glöggva sig betur á möguleikum forritsins. Jafnframt eru búnar til vinnuteikningar af helstu grunnflíkunum. Nemandi kemur sér upp gagnagrunni með vinnuteikningum sem nýtist honum áfram.

Áfangamarkmið

Nemandi

- hafi kynnst helsta hugbúnaði sem notaður er við fatahönnun
- kunni skil á viðmóti og helstu möguleikum forrits til hönnunar fatnaðar
- geti vistað og unnið með teikningar á mismunandi hátt
- þekki muninn á tiskuteikningum og vinnuteikningum

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, færni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum.

TÖF201 Tölvustudd hönnun fataiðna

Undanfari: TÖF101

Áfangalýsing

Töflureiknir er kynntur og meðferð hans skoðuð við gerð málblaða. Kannað er hvernig hægt er að vista vinnuteikningar eða ljósmyndir inn á málblöðin. Kynntur er mismunandi hugbúnaður fyrir sniðagerð og vinnsluáðgerðir eins þeirra kannaðar sérstaklega. Kynntar eru sniðabreytingar, stærðarbreytingar (gradering), gerð lagna og nýting efnis. Áhersla er á nákvæm og vönduð vinnubrögð. Nemandi notar grunnsnið forritsins til að æfa sig.

Áfangamarkmið

Nemandi:

- kannist við töflureikni og hafi séð hvernig hann nýtist við gerð málblaða
- viti hvernig hægt er að vista vinnuteikningar eða ljósmyndir inn á málblöðunum
- fái innsýn í mismunandi hugbúnaðar fyrir sniðagerð

- kynnist notkun og möguleikum eins forrits
- æfi ýmsa möguleika forritsins á grunnsniðum þess

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, kunnáttu, færni og nákvæmni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum.

TÖF302 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar

Undanfari: TÖF201

Áfangalýsing

Unnið er með forrit til sniðagerðar og gerð ítarleg grein fyrir viðmóti þess og skipunum. Farið er yfir vinnuferli sniða og gerð er verkröðun fyrir innsetningu og áframhaldandi vinnslu sniðhluta. Áhersla er lögð á nákvæmni og vönduð vinnubrögð. Grunnsnið af efri hluta/bol er mælt upp, lesið rafrænt inn í kerfið og undirbúið fyrir stærðarbreytingu. Unnið er með saumför og saumfærslur og sniðið samanburðar-mælt (kontrolmælt). Reglur fyrir stærðarbreytingar (graderingsreglur) eru skoðaðar og farið í gerð þeirra. Snið eru stærðarbreytt og prentuð út í neti.

Áfangamarkmið

Nemandi:

- þekki helstu aðgerðir sniðagerðarforritsins
- kunni góð skil á vinnuferli og verkröðun
- geti sett inn grunnsnið og undirbúið fyrir stærðarbreytingu
- þekki saumfarsbreytingar og saumfærslur
- geti stærðarbreytt einföldu sniði af efri hluta/bol
- kannist við helstu reglur stærðarbreytinga sniða
- geti stærðarbreytt sniði af efri hluta/bol og prentað út í nokkrum stærðum
- öðlist betri skilning á þeim möguleikum sem vinnsla sniða í tölvu hefur í för með sér

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, kunnáttu, færni og nákvæmni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum.

TÖF402 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar – dömufatnaður

Undanfari: TÖF302

Áfangalýsing

Haldið er áfram með vinnslu sniða í tölvu, með sérstaka áherslu á kjólagrunn. Sniðið er mælt upp og fjallað um mikilvægi þess að saumar passi nákvæmlega saman. Sniðið er sett inn í kerfið án saumfara og undirbúið fyrir stærðarbreytingu (graderingu). Unnið er með ýmsa möguleika s.s. saumfærslur og mismunandi saumför. Sniðabreytingar fyrir mismunandi vaxtarlag eru kynntar. Kjól er stærðarbreytt, bæði eftir reglulegum og óreglulegum stærðarbreytingareglum svo nemandi átti sig á hvað er eðlilegt viðmið. Sniðið er prentað út í neti og stærðarbreytingar yfirfarnar í tölvu og á pappír. Kennd er gerð lagna og efnisnýting. Kynnt er hvernig skal stærðarbreyta dömubuxum, pils og blússu.

Áfangamarkmið

Nemandi:

- fá aukna tilfinningu fyrir tölvuvinnslu sniða
- átti sig á mikilvægi nákvæmra vinnubragða
- geti unnið kjólasnið í tölvu, bætt við saumförum og gert minniháttar breytingar
- geti greint þörf fyrir breytingar á sniðum vegna mismunandi vaxtarlags
- geri stærðarbreytt snið af grunnkjól, útprentað í neti
- þekki hvernig skuli stærðarbreyta sniði fyrir buxur, pils og blússu
- geti samanburðarmælt snið í tölvu og á pappír
- þekki gerð lagna og efnisnýtingu

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, kunnáttu, færni og nákvæmni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum.

TÖF412 Tölvustudd sniðagerð og stærðarbreytingar – herrafatnaður

Undanfari: TÖF302

Áfangalýsing

Haldið er áfram með vinnslu sniða í tölvu með sérstakri áherslu á jakkagrunn. Sniðið er mælt upp og fjallað um mikilvægi þess að saumar passi nákvæmlega saman. Sniðið er sett inn í kerfið án saumfara og undirbúið fyrir stærðarbreytingu (graderingu). Unnið er með ýmsa möguleika, s.s. saumfærslur og mismunandi saumför. Sniðabreytingar fyrir mismunandi vaxtarlag eru kynntar. Jakka er stærðarbreytt, bæði eftir reglulegum og óreglulegum stærðarbreytingareglum svo að nemandi átti sig á hvað er eðlilegt viðmið. Sniðið er prentað út í neti og stærðarbreytingar yfirfarnar í tölvu og á pappír. Kennd er gerð lagna og efnisnýting. Kynnt er hvernig skal stærðarbreyta herrabuxum, vesti og skyrtu.

Áfangamarkmið

Nemandi

- fá aukna tilfinningu fyrir tölvuvinnslu sniða
- átti sig á mikilvægi nákvæmra vinnubragða
- geti unnið jakkasnið í tölvu, bætt við saumförum og gert minniháttar breytingar
- geti greint þörf fyrir breytingar á sniðum vegna mismunandi vaxtarlags
- geri stærðarbreytt snið af jakka, útprentað í neti
- þekki hvernig skuli stærðarbreyta sniði fyrir vesti, buxur og skyrtu
- geti samanburðarmælt snið í tölvu og á pappír
- þekki gerð lagna og efnisnýtingu

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, kunnáttu, færni og nákvæmni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum.

TÖF501 Tölvustudd sniðagerð – undirbúningur framleiðslu

Undanfari: TÖF402/412

Áfangalýsing

Unnið er með vinnuteikningar og snið úr fyrri áföngum. Sett er upp málafla í töflureikni, ásamt vinnuteikningu og/eda ljósmynd. Málafla er reiknuð út og fjallað um mismunandi stærðarbreytingar, miðað við gerð fatnaðar, s.s. útivistar-, íþróttar-, vinnu- og samkvæmisfatnaðar. Farið er yfir þær upplýsingar sem þurfa að fylgja máltöflu og sniðum til framleiðanda. Nemendur vinna töflur með mismunandi flíkum og kynna eigið verkefni í nemendahópnum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- öðlist skilning á fjölbreyttri sniðavinnslu í tölvu
- geti reiknað út máltöflur og sett upp í töflureikni
- geri nokkrar mismunandi útfærslur af máltöflum
- kannist við mismunandi stærðarbreytingar eftir gerð fatnaðar
- viti hvaða upplýsingar þarf að senda til framleiðanda
- geti sett inn upplýsingar með máltöflu og sniðum
- hafi skilning á mikilvægi nákvæmra upplýsinga

Námsmat

Námið er metið með símati, sjálfsmati, verklegum og skriflegum prófum. Við námsmat er tekið mið af ástundun, skilningi, færni og nákvæmni við úrvinnslu ásamt frágangi á verkefnum. Einnig er metin framsetning á kynningarefni og kynning verkefna.

TÖG102 Tölvutækni í hönnun og markaðssetningu

Áfangalýsing

Í áfanganum kynnast nemendur skapandi möguleikum tölvunnar í samhengi tvívíðrar listsköpunar, handverks og hönnunar. Þeir fræðast um grunnatriði myndvinnslu tvívíðra mynda í tölvu, læra skönnun og töku stafrænna ljósmynda og hvernig má vinna með þær. Sú þekking verður notuð við gerð myndefnis til kynningar, á prenti og í myndkynningum. Til umfjöllunar er ímyndarsköpun, gerð merkis og myndrænna kynninga á verkum handverksfólks. Fjallað er um hugtök í þróun handverks og iðnframleiðslu, s.s. fyrirmynd, hugmynd, ímynd, tilraunir, hönnun, hönnunarferli, framleiðslu og afurð. Unnið er með tölvumyndir og tölvuaðgerðir í hönnunarsamhengi. Það ferli krefst rannsóknar nemandans á ferli hönnunarinnar frá upphaflegri hugmynd til frumgerðar eða afurðar.

Áfangamarkið

Nemandi

- þekki helstu einkenni stafrænna mynda – myndeindir, bitakort, upplausn, litadýpt, skráasnið og þjöppun – og hvernig eigi að vista þær fyrir mismunandi notkun
- geti skannað myndir í mismunandi upplausn og þekki helstu aðferðir til að vinna með þær
- öðlist færni í meðferð stafrænna ljósmynda og þekki valkosti hvað snertir upplausn, skerpu og myndstærð, þjöppun og tap myndgæða, flutning og geymslu mynda
- kynnist myndskodunarforritum og notkun þeirra
- kynnist einu myndvinnsluforriti og þekki helstu tól þess og tólastikur, palettur og möguleika í myndvinnslu
- geti sett upp einfalt verkefni til prentunar
- þekki skil á mismunandi litakerfum – RGB, HSB, CMYK – grunnlitum og notkun litakerfa, litapaletta, litavali og litaleiðréttingum
- þjálfist í að beita ýmsum aðferðum við teiknun og myndgerð, litun, málun og mynsturgerð, s.s. vali, teikni-, lögunar- og umbreytingartólum
- þjálfist í að vinna með lög í myndvinnslu og myndblöndun
- kynnist notkun sía og þjálfist í að beita nokkrum þeirra
- þjálfist í textagerð og textamedferð
- þekki ýmis grunnhugtök í hugmyndavinnu hönnunar, s.s. ímyndarsköpun, frumgerð, vörubrúun og hönnunarferli
- geti unnið með hugmyndir og gert tilraunir með merki, mynstur eða hönnun muna sem tengjast fataiðnum

Námsmat

Námsmat í áfanganum byggist að mestu á mati kennara á þátttöku nemenda í umræðum og þeim verkefnum sem unnin verða í áfanganum. Lögð er áhersla á að nemendur læri að leita fanga víða og kynnist fjölbreytilegum heimildum, bæði rituðum og myndrænum, sem þeir skoði, meti, skilgreini og vinni með út frá eigin forsendum og færni í meðferð stafræns efnis. Stefnt skal að fjölbreytilegri úrlausn verkefna og kynningu þeirra, bæði með einstaklingsverkefnum og með samvinnu og hópúrlausnum, sem metin verður af kennara og hópnum.

VKA103 Verkleg fatagerð – herrafatnaður

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Nemendur öðlast þekkingu á virkni og notkun tölvustýrðra iðnaðarvéla og umhirðu þeirra. Æfð er samhæfing á vél, augnmál og nákvæm vinnubrögð. Kennð eru ýmis undirstöðuatríði varðandi klæðskurð, m.a. hugtök, fagorð, o.fl. Nemendur sauma þrúfur í tengslum við buxur, s.s. vasa, rennilása og strengi. Gerðar þverskurðarteikningar og flatar vinnuteikningar í tengslum við þrúfusauminn. Farið er sérstaklega yfir hvernig snið er lagt á efni og sniðið. Farið er yfir máltöku fyrir herrabuxur og saumaðar buxur eftir tilbúnu sniði í ákveðinni stærð. Nemendur kynnst pressuadferðum við buxur. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur þrúfur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki og geti notað iðnaðarsaumavél
- þekki hugtök og fagorð í klæðskurði
- kunni ýmsar gerðir vasa, rennilása og fleiri verkþætti við gerð buxna
- geti teiknað, lesið úr og unnið eftir þverskurðarvinnuteikningum og flötum vinnuteikningum
- kynnist máltöku fyrir herrabuxur
- læri að leggja snið út á efni og sniða
- læri vinnuferli við saumaskap og vandaðan frágang á herrabuxum
- þekki pressun á mismunandi verkþáttum á buxum

Námsmat

Nota skal fjölbreyttar aðferðir við námsmat á mismunandi verkþáttum og verkefnum, s.s. símati, verkleg og skrifleg próf. Við einkunnagjöf skal meta færni, kunnáttu og skilning, ásamt ástundun og skilvirkni.

VKA204 Verkleg fatagerð – herrafatnaður

Undanfari: VKA103

Áfangalýsing

Fjallað er sérstaklega um vinnuferli við fatagerð, þ.e. efnisval, lagningu sniða á efni, tillegg, límíóður o.s.frv. Einnig er lögð áhersla á að efla kunnáttu í að sniða og sauma efni og fódur. Fjallað er um frágang á flikum, s.s. falda, hnappagöt/tölur, krækjur o.fl. Nemendur sauma herrabuxur eftir máli á viðskiptavin. Kennð er máttun á herrabuxum. Saumaðar eru þrúfur fyrir herravesti, s.s. vasar og boðungur. Kennð er máltaka fyrir vestissaum. Kennðar mismunandi aðferðir við samsetningu vesta. Kennð er ítarleg pressun fyrir buxur og vesti. Nemandi vinnur að verkefnum út frá eigin hugmyndum, fagblöðum, fagbókum eða öðrum upplýsingamiðlum. Kynntur er munur á fjöldaframleiddum og klæðskerasaumum fatnaði.

Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunni skil á vinnuferli á flík frá byrjun til verkloka
- þekki notkun á mismunandi efnisgerðum, fódri og öðrum meðefnum
- þjálfist í máltöku og mátun fyrir buxur og vesti
- auki færni sína í vinnslu á herrafatnaði
- þjálfist í pressun á buxum og vesti
- læri að nýta sér upplýsingamiðla við úrvinnslu eigin hugmynda
- viti muninn á fjöldaframleiddum og klæðskerasaumuðum fatnaði

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni, kunnátta, fagvitund, skilningur og skilvirkni á mismunandi verkþáttum og verkefnum.

VKA307 Verkleg fatagerð – herrafatnaður

Undanfari: VKA204

Áfangalýsing

Æfð er máltaka fyrir herrajakka. Saumaðar ýmsar prufur fyrir herrajakka eftir fyrir fram ákveðnum verklýsingum, flötum vinnu- og þverskurðarteikningum, s.s. hliðarvasar, fódurvasar og ermaklaufar. Saumaður herrajakki eftir máli. Unnið er út frá sniðum sem notuð eru í framleiðsluinaði og gerðar breytingar á þeim eftir málum. Kennnd er fódurisetning í jakka. Nemendur sauma flíkur að eigin vali eftir málum á herra. Sérstaklega er tekin fyrir mátun, breytingar og pressun. Fjallað er um mismuninn á verksmiðjuframleiddum og klæðskerasaumuðum herrafatnaði. Lögð áhersla á vinnuferlið frá grunnsniði að fullunninni flík. Nemendur skila verkefnum í samræmi við kröfur um sérsaum á viðskiptavin ásamt tilskyldum gögnum. Nemendur setja upp vinnubók með sýnishornum, verklýsingum, myndum og öðrum upplýsingum um áfangann.

Áfangamarkmið

Nemandi

- æfist í máltöku fyrir sérsaum
- læri ýmsar gerðir vasa og aðra verkþætti varðandi jakkasaum
- tileinki sér vinnuaðferðir eftir lýsingum og teikningum
- geti gert breytingar á jakkasniði í stærð og eftir málum
- kynnist jakkasaum í fjöldaframleiðslu og saumi jakka með því verklagi
- læri ísetningu á jakkafóðri
- læri að klæðskerasauma flík á herra að eigin vali

- æfist í mátun, pressun og vönduðum frágangi
- viti hvaða kröfur eru gerðar um sérsaum á viðskiptavini

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnátta ýmissa verkþátta ásamt verklagi og fagvitund.

VKA407 Verkleg fatagerð – herrafatnaður

Undanfari: VKA307

Áfangalýsing

Farið í upprifjun á öllum máltökum. Saumaður er herrafatnaður eftir máli á viðskiptavini í samráði við kennara, a.m.k. tvær klæðskerasaumaðar (handverk) flíkur, þ.e. jakki og buxur. Nemendur nýta sér þrúfur og gögn fyrir jakka og buxur sem gerð hafa verið í öðrum áföngum. Sérstök áhersla er lögð á handverk við jakkagerð. Einnig góða kunnáttu í máltöku, greiningu vaxtarlags og tengslin á milli sniðagerðar, máltöku, saumavinnu og mátunar. Farið er í breytingar og mátanir eftir þörfum og eðli verkefna. Fjallað er um fagleg samskipti og ráðgjöf við viðskiptavini. Lögð áhersla á vinnuferli frá grunnsniði að fullunninni flík, auk þess sem nemendur þurfa að vinna millifóður, límefni og fódursetningu. Nemendur skila verkefnum í samræmi við kröfur um sérsaum á viðskiptavin ásamt tilskyldum gögnum, þ.e. vinnubók með sýnishornum, verklýsingum, myndum og öðrum tilheyrandi upplýsingum um viðkomandi flík.

Áfangamarkmið

Nemandi

- hafi vald á vinnuferli við gerð flíkur frá upphafi til verkloka
- geti tekið mál til sniðagerðar á öllum sígildum herrafatnaði
- geti mátað flík á viðskiptavin og metið breytingar við sérsaum
- sýni aukna færni við saum á vönduðum fatnaði
- læri ýmis ný handbrögð við klæðskerasaum á jökkum
- þroski fagleg samskipti og ráðgjöf við viðskiptavini
- þjálfist enn frekar í pressun herrafatnaðar
- öðlist innsýn í fjölbreytileika sérsaums

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, munnlegum, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnátta í ýmsum verkþáttum ásamt verklagi og fagvitund. Mögulegt er að hafa nemendamati með framsetningu verkefna á ýmsan hátt.

VKA507 Verkleg fatagerð – herrafatnaður

Undanfari: VKA407

Áfangalýsing

Í lokaáfangna námsins sauma nemendur vandaðan samkvæmisfatnað á viðskiptavini. Nemendur vinna sjálfstætt að gerð smókinga, kjólfata o.fl. frá grunni eftir máli á viðskiptavini. Viðskiptavinurinn er hér í fyrirrúmi og áhersla lögð á samskiptahæfni, þjónustulund og fagmennsku í hvívetna. Við vinnu einstakra verkþátta nýta nemendur sér gögn sem þeir hafa unnið í öðrum áföngum auk þess sem þeir njóta leiðsagnar kennara. Ýmsir verklegir þættir klæðskurðar eru rifjaðir upp eftir því sem þörf krefur og kappkostað að efla enn frekar kunnáttu og færni í einstökum verkþáttum, t.d. máltöku, breytingum og pressun. Lögð er áhersla á að nemendur sýni ábyrgð, sjálfstæði, vandvirkni og fagleg vinnubrögð í verkefnaskilum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- geti unnið sjálfstætt að máltöku, sniðagerð, saumi og mátun
- geti unnið sjálfstætt að breytingum á hefðbundnum herrafatnaði
- geti pressað og gengið vel og fagmannlega frá herrafatnaði
- hafi unnið allan hefðbundinn samkvæmisfatnað herra
- tileinki sér góða umgengni við viðskiptavini
- tileinki sér vönduð vinnubrögð og geti nýtt sér gögn og upplýsingar sem hann hefur aflað sér í gegnum námið
- læri að skipuleggja vinnu sína og vinna sjálfstætt að verkefnum sínum
- tileinki sér fagmannlega framsetningu verkefna
- eflist í ábyrgð, sjálfstæði og vandvirkni við vinnu sína
- standist þær kröfur sem gerðar eru til sveinsprófs í klæðskurði

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati og munnlegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnátta í ýmsum verkþáttum, tæknileg úrlausn verkefna, ásamt verklagi og fagvitund. Lögð er áhersla á sjálfsmat nemenda, s.s. í formi umsagna um verkefni.

VKV103 Verkleg fatagerð – dömufatnaður

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Nemendur öðlast þekkingu á virkni og notkun tölvustýrðra iðnaðarvéla og umhirðu þeirra. Æfð er samhæfing á vél, augnmál og nákvæm vinnubrögð.

Kennd eru mikilvæg undirstöðuatriði varðandi kjólasaum, m.a. hugtök, fagorð o.fl. Nemendur sauma ýmis prufuverkefni sem eru undanfari heillar flíkur, s.s. vasa, axlaspæla, ermaklaufar, líningar og ásetningar á krögum. Gerðar þverskurðarvinnuteikningar og flatar vinnuteikningar í tengslum við fyrrnefnd verkefni. Farið er sérstaklega yfir hvernig snið er lagt á efni og sniðið. Kynntur er mismunur á flík úr þrjóna- eða teygjuefnum og föstu efni. Nemendur læra útreikninga fyrir flíkur úr þrjóna- eða teygjuefnum og sauma einfalda flík út frá eigin hugmyndum og í samráði við kennara. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki og geti notað iðnaðarsaumavél
- þekki hugtök og fagorð í kjólasaum
- hafi saumað ýmis verkefni sem undanfara að heilli flík
- geti teiknað, lesið úr og unnið eftir þverskurðar- og flötum vinnuteikningum
- læri að leggja snið út á efni og sníða
- kynnist meðhöndlun og útreikningum á þrjóna- eða teygjuefnum
- saumi flík í samráði við kennara

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni, kunnátta, skilvirkni og skilningur á mismunandi verkþáttum og verkefnum.

VKV204 Verkleg fatagerð – dömufatnaður

Undanfari: VKV 103

Áfangalýsing

Fjallað er sérstaklega um vinnuferli við fatagerð, þ.e. efnisval, lagningu sníða á efni, tillegg, límfóður o.s.frv. Einnig er lögð áhersla á að efla kunnáttu í að sníða og sauma efni og fóður. Nemendur sauma prufur tengdar kjóla- og skyrtusaum. Farið í frágang á flíkum, s.s. handveg, hálmál með og án kraga ásamt frágangi við fald, erma- og fóðurísetningar. Farið í máltöku og kennd máttun á kjól og skyrtu auk breytinga á sniði vegna vaxtarlags. Saumaður kjóll og skyrtu í raunstærð eftir máli og leiðsagnarteikningu eða eigin hugmynd í samráði við kennara. Lögð áhersla á að vinna með mismunandi efnis- og fóðurgerðir, einnig er farið í straujun og hvaða límfóður hentar með efninu hverju sinni. Öll verkefni eru unnin eftir leiðsagnarteikningum ásamt flötum vinnu- og þverskurðarteikningum. Kynntur munur á fjöldaframleiddum og sérsaumuðum dömufatnaði. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- kunnir skil á vinnuferli á flík frá byrjun til verkloka

- þekki notkun á mismunandi efnisgerðum, fódri og öðrum meðefnum
- æfist í máltöku og mátun fyrir kjól og skyrtu
- kynnist breytingum á kjólum og blússum með hliðsjón af vaxtarlagi
- læri að strauja léttan fatnað
- læri að nýta sér upplýsingamiðla við úrvinnslu eigin hugmynda
- læri að vinna eftir lýsingum og teikningum
- viti muninn á fjöldaframleiðslu og sérsaumuðum fatnaði

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni, kunnátta, fagvitund, skilvirkni og skilningur á mismunandi verkþáttum og verkefnum.

VKV307 Verkleg fatagerð – dömufatnaður

Undanfari: VKV204

Áfangalýsing

Æfð er máltaka og mátun fyrir sérsaum á pils og buxum. Saumaðar ýmsar prufur eftir leiðsagnarteikningum, flötum vinnu- og þverskurðarteikningum, s.s. mismunandi gerðir af gönguklaufum, rennilásnum, pils- og buxnastrengjum.

Saumuð eru pils og dömubuxur eftir máli og eigin hugmyndum í samráði við kennara. Unnið er út frá sniðum sem notuð eru í framleiðsluiðnaði og gerðar breytingar á þeim eftir málum. Æfð máltaka og mátun fyrir sérsaum á dagkjól. Saumaður dagkjóll eftir málum á viðskiptavin í samráði við kennara. Sérstaklega er tekin fyrir mátun, fódurisetning, breytingar og straujun. Farið er nánar í mismuninn á fjöldaframleiddum og sérsaumuðum dömufatnaði. Lögð er áhersla á vinnuferlið frá grunnsniði að fullunninni flík. Nemendur skila verkefnum í samræmi við kröfur um sérsaum á viðskiptavin ásamt tilskyldum gögnum. Nemendur setja upp vinnubók með sýnishornum, verklýsingum, myndum og öðrum upplýsingum til notkunar í námi og starfi.

Áfangamarkmið

Nemandi

- æfist í máltöku fyrir sérsaum
- læri ýmsar aðferðir við pilsklaufar og aðra verkþætti varðandi saum á pils og buxum
- þekki undirstöðuatriði við saumaskap á dagkjólum
- tileinki sér að vinna eftir lýsingum og teikningum
- kynnist saum á flík samkvæmt aðferðum í framleiðsluiðnaði
- geti sérsaumað flík eftir eigin vali
- viti hvaða kröfur eru gerðar um sérsaum á viðskiptavini
- æfist í mátun og sniðabreytingum
- þjálfist í straujun og vönduðum frágangi

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, nemendamati, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnátta í ýmsum verkþáttum ásamt verklagi og fagvitund.

VKV407 Verkleg fatagerð – dömufatnaður

Undanfari: VKV307

Áfangalýsing

Kennd er máltaka og máttun fyrir sérsaum á kvöldtopp/lífstykki. Rifjaðar upp aðferðir við sérsaum og saumaður kvöldtoppur/lífstykki samkvæmt leiðsagnarteikningum eða eigin hugmyndum og/eða óskum viðskiptavinar. Áhersla lögð á fjölbreytni í val á efni og sniði með tilliti til vaxtarlags viðskiptavinar. Nemendur sauma verkefni á viðskiptavini eftir málum í samráði við kennara. Farið er í breytingar og mátanir eftir þörfum og eðli verkefna. Fjallað er um fagleg samskipti og ráðgjöf við viðskiptavini. Lögð áhersla á vinnuferli frá grunnsniði að fullunninni flík auk þess sem nemendur þurfa að vinna með millifóður/límfóður, fódurisetningu, staðsetningu sniðsauma og frágang flíkur. Nemendur skila verkefnum í samræmi við kröfur um sérsaum á viðskiptavini ásamt tilskyldum gögnum, þ.e. vinnubók með sýnishornum, verklýsingum, myndum og öðrum tilheyrandi upplýsingum um viðkomandi flík.

Áfangamarkmið

Nemandi

- geti tekið mál, mátað og metið breytingar við sérsaum
- geti tekið mál fyrir sniðagerð á sígildum dömufatnaði
- geti saumað kvöldtopp/lífstykki
- kunni vinnuferli á flík frá upphafi til verkloka
- auki færni í saum á vönduðum fatnaði
- þjálfist enn frekar í straujun og vönduðum frágangi
- þroski fagleg samskipti og ráðgjöf við viðskiptavini
- kynnist fjölbreytni og tengingu efnis- og sniðavals auk vaxtarlags
- öðlist reynslu og innsýn í fjölbreytileika sérsaums
- vandi frágang og skipulag í verkefnaskilum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati, munnlegum, verklegum og skriflegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnátta í ýmsum verkþáttum ásamt verklagi og fagvitund. Mögulegt er að hafa nemendamat með framsetningu verkefna.

VKV507 Verkleg fatagerð – dömufatnaður

Undanfari: VKV407

Áfangalýsing

Í lokaáfangna námsins eykur nemandi fjölbreytni í verkefnavali, með áherslu á vandaðan samkvæmisfatnað á viðskiptavini, s.s. brúðarkjóra, síðkjóra o.fl. Verkefni eru unnin frá grunni eftir máli á viðskiptavini. Verkefni eru unnin sjálfstætt hvert fyrir sig, bæði hvað snertir sniðagerð og verklega framkvæmd með áherslu á fagleg og vönduð vinnubrögð. Kunnáttu nemenda í máltöku, mátun og straujun efla ásamt góðri framkomu í umgengni, samskiptum og í ráðgjöf við viðskiptavini, t.d. varðandi snið- og efnisval út frá vaxtarlagi og óskum viðskiptavinar hverju sinni. Nemendur nýta sér gögn sem unnin hafa verið í fyrri áföngum til leiðsagnar við fyrirhuguð verkefni. Stefnt skal að því að efla ábyrgð, sjálfstæði og vandvirkni nemenda í verkefnaskilum þar sem gerð er krafa um fagleg vinnubrögð.

Áfangamarkmið

Nemandi

- geti unnið sjálfstætt að máltöku, sniðagerð, saumi, mátun
- geti unnið sjálfstætt að breytingum á hefðbundnum dömufatnaði
- geti straujað og gengið vel og fagmannlega frá dömufatnaði
- hafi unnið fjölbreytilegan samkvæmisfatnað kvenna
- tileinki sér góða umgengni við viðskiptavini
- tileinki sér vönduð vinnubrögð og geti nýtt sér gögn og upplýsingar sem hann hefur aflað sér í gegnum námið
- læri að skipuleggja vinnu sína og vinna sjálfstætt að verkefnum sínum
- tileinki sér fagmannlega framsetningu verkefna
- eflist í ábyrgð, sjálfstæði og vandvirkni við vinnu sína
- standist þær kröfur sem gerðar eru til sveinsprófs í kjólasaum

Námsmat

Námið skal metið með fjölbreyttum hætti, m.a. með símati og munnlegum prófum. Við einkunnagjöf er metin ástundun, færni og kunnáttu í ýmsum verkþáttum ásamt tæknilegri úrlausn verkefna, verklagi og fagvitund. Lögð er áhersla á sjálfsmat nemenda, s.s. í formi umsagna um verkefni.

VPS101 Prufusaumur

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Lögð er áhersla á notkun og beitingu saumaáhalda, t.d. mismunandi nála og fingurbjarga/saumahrings. Kenndar eru ýmsar aðferðir tengdar handverki og sérsaumi

dömu- og herrafatnaðar, t.d. mismunandi þræðingar, tilgangur þeirra og notagildi, handföldun, hnappagöt, töluáfestingar o.fl. Nemendur sauma einnig ýmsar prufur í saumavél í tengslum við fyrirhuguð verkefni, s.s. sniðsauma, vélföldun, stungur, skábönd, bryddingar, hneppslur o.fl. Lögð er áhersla á að nemendur tileinki sér fagleg vinnubrögð og vandvirkni. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri að tileinka sér notkun ýmissa saumaáhalda og meta hvernig þau henta verkum, formi og efnisgerð
- læri ýmsar aðferðir tengdar handverki og sérsaumi
- læri mismunandi földun og frágang á flíkum með handsaumi og vélsaumi
- tileinki sér vandvirkni og fagleg vinnubrögð

Námsmat

Námið skal metið með símati. Tekið er mið af ástundun og metin er færni, kunnátta, skilvirkni og skilningur á viðfangsefnum.

VPS201 Prufusaumur – dömufatnaður

Undanfari: VPS101

Áfangalýsing

Áhersla er lögð á handverk við sérsaum á dömufatnaði. Ætlast er til að nemendur þjálfist við rétta beitingu saumaáhalda, mismunandi nála og fingurbjarga/saumahrings. Kennd eru ýmis mismunandi spor, tilgangur þeirra og notagildi, s.s. að leggja niður við fóður, feluspor o.fl. Í saumavél eru gerðar ýmsar prufur, s.s. slæðuföldun, tveggja brúna hnappagöt, ýmsar aðferðir við gerð á pífum o.fl. Einnig er farið í gegnum gerð ýmissa skreytinga, s.s. slaufur, blóm, kvilteringu, perlusaum o.fl. Nemendur þjálfist í meðferð mismunandi efnisgerða við prufugerð. Lögð er áhersla á að nemendur tileinki sér fagleg vinnubrögð og vandvirkni. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum úr áfanganum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri og þjálfist í réttri beitingu saumaáhalda ásamt því að meta hvaða saumaáhöld eiga við hverju sinni
- læri ýmsar aðferðir tengdar handverki og sérsaum
- læri fjölbreyttar aðferðir í handverki kjólasaums
- læri aðferðir við ýmis smáatriði og útlit á dömufatnaði, s.s. pífur o.fl.
- læri aðferðir við ýmsar skreytingar, s.s. blóm, slaufur, kvilteringu o.fl.
- eflist í vandvirkni og faglegum vinnubrögðum

Námsmat

Námið skal metið með símati. Tekið er mið af ástundun og metin er færni, kunnátta, skilvirkni og skilningur á viðfangsefnum.

VPS211 Prufusaumur – herrafatnaður

Undanfari: VPS101

Áfangalýsing

Áhersla er lögð á handverk við sérsaum á herrafatnaði. Ætlast er til að nemendur þjálfist við rétta beitingu saumaáhalda, mismunandi nála og fingurbjarga/saumahrings. Kennnd eru ýmis mismunandi spor, tilgangur þeirra og notagildi, s.s. stúss, pikkspor, leggja niður við fóður, snúrur, feluspor, kantar, o.fl. Í saumavél eru gerðar ýmsar prufur, s.s. vasalykkjur, beltishankar, spælar, mismunandi földun með uppábroti, föll, stungur, o.fl. Kynntar eru ýmsar gerðir vasa, s.s. utanástungnir, tvöfaldir, vasalok o.fl. Lögð er áhersla á að nemendur tileinki sér fagleg vinnubrögð og vandvirkni. Nemendur halda vinnubók sem inniheldur prufur, verklýsingar og vinnuteikningar ásamt öðrum upplýsingum.

Áfangamarkmið

Nemandi

- læri og þjálfist í réttri beitingu saumaáhalda ásamt því að meta hvaða saumaáhöld eiga við hverju sinni
- læri ýmsar aðferðir tengdar handverki og sérsaumi
- læri fjölbreyttar aðferðir í handverki klæðskera
- læri aðferðir við ýmis smáatriði og útlit á herrafatnaði
- eflist í vandvirkni og faglegum vinnubrögðum

Námsmat

Námið skal metið með símati. Tekið er mið af ástundun og metin er færni, kunnátta, skilvirkni og skilningur á viðfangsefnum.

VER103 Verkstæði fataiðna

Undanfari: Grunnám fataiðna

Áfangalýsing

Kynnt eru undirstöðuatriði í draperingu og hvernig léreft og gína er undirbúin áður en hafist er handa. Unnið er grunnsnið af ermalausum efrihluta og einföldu pils og útbúinn stoppaður handleggur á gínu. Helstu fylgihlutir eru kynntir og skoðuð gerð þeirra, s.s. hálstau, töskur, hattar og fleira. Fjallað er um hvað einkennir vandaða flík og rakin smáatriði sem geta skipt miklu máli í þeim tilgangi. Einnig er fjallað um frágang vöru og afgreiðslu til viðskiptavina. Heimsótt eru fyrirtæki í fataiðnaði.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki undirstöðuatríði í draperingu
- hafi sniðið og saumað handlegg fyrir gínu
- kynnist helstu fylgihlutum og gerð þeirra
- þrói með sér skyn á vönduð vinnubrögð
- kunni að ganga vel frá verkefnum og skilum á vöru til viðskiptavinar
- hafi kynnt sér vinnustaði er tengjast fatnaði og fataiðn

Námsmat

Verkefni nemenda eru metin jafnóðum. Einnig skal taka tillit til sjálfsmats og jafningjamats ásamt verklagi, skilningi og ástundun.

VER203 Verkstæði – kjólasaumur

Undanfari: VER103

Áfangalýsing

Opin vinnustofa fyrir nemendur þar sem lögð er aðaláhersla á sniðagerð á gínu (draperingu). Fjallað er um ýmis form efrihluta, kjóla og jakka. Möguleikar varðandi handvegi, ermar og kraga eru einnig skoðaðir og nemendur reyna sig við margvísleg verkefni. Einnig er kennt að færa draperað snið yfir á pappír. Er líður á áfangann ákveða nemendur verkefni í samráði við kennara.

Áfangamarkmið

Nemandi

- tileinki sér draperingu sem aðra tegund sniðagerðar
- læri að drapera margvíslegar útfærslur í dömufatnaði
- geti nýtt sér draperingu þegar við á
- öðlist aukinn skilning á sniðagerð
- geti yfirfært draperað snið á pappír
- auki vinnuhraða sinn

Námsmat

Verkefni nemenda eru metin jafnóðum. Einnig skal taka tillit til sjálfsmats og jafningjamats ásamt verklagi, skilningi og ástundun.

VER213 Verkstæði – klæðskurður

Undanfari: VER103

Áfangalýsing

Opin vinnustofa þar sem unnið er að gerð herrafatnaðar. Kynnt eru þau tæki og áhöld sem hver klæðskeri verður að hafa á vinnustofu sinni og fjallað um hvernig laga má vinnuumhverfi að viðfangsefnum. Leitast er við að skapa nemendum aðstæður til að vinna að eigin verkefnum. Þeir geta unnið að verkefnum sem þeir hafa tekið að sér utan skólans en einnig þau verkefni sem fyrir þá eru lögð í öðrum áföngum annarinnar. Nemendur ákveða í samráði við kennarann hvað þeir vilja leggja áherslu á. Nemendur hvattir til að vinna vel og auka vinnuhraða sinn jafnt og þétt.

Áfangamarkmið

Nemandi

- þekki þau áhöld og tæki sem notuð eru á vinnustofu klæðskera
- geti skipulagt vinnustofu sína eftir verkefnum hverju sinni
- geti unnið að eigin verkefnum
- öðlist aukið sjálfstæði í vinnubrögðum
- efli skipulagshæfileika sína
- auki vinnuhraða sinn

Námsmat

Verkefni nemenda eru metin jafnóðum. Einnig skal taka tillit til fagvitundar, ástundunar ásamt verklagi, skilningi, sjálfsmati og jafningjamati.

VER303 Verkstæði – framtíðarsmiðja

Undanfari: VER203

Áfangalýsing

Unnin eru verkefni í samstarfi við fyrirtæki, stofnanir og skóla sem tengjast fataiðn. Meginmarkmið áfangans er að nemendum gefist kostur á að kynnast viðfangsefnum tengdum fataiðnaði sem gætu opnað þeim sýn og möguleika á frekara nám og störf að loknu iðnnámi. Enn fremur að mynda tengsl við framtíðarviðskiptavinum og/eða vinnufélaga, s.s. starfsfólk leikhúsa, kvikmynda, fatahönnuði o.fl. Einnig er stefnt að því að öðlast reynslu af samvinnu við aðra fagaðila. Jafnframt er lögð áhersla á að nemendur halda vinnubók með ljósmyndum og lýsingum af verkefnum og vinnuferli.

Áfangamarkmið

Nemandi

- öðlist reynslu í samstarfi við aðila í öðrum faggreinum
- hafi möguleika á að koma sér upp tengslum við aðra fagaðila

- safni gögnum í vinnubók og ferilskrá
- öðlist aukna fagvitund

Námsmat

Verkefni nemenda eru metin jafnóðum. Einnig skal taka tillit til fagvitundar, ástundunar ásamt verklagi, skilningi, sjálfsmati og jafningjamati.